

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 26 Feabhra 2021
(OR. en)

6311/21

LIMITE

PECHE 59
CADREFIN 83
CODEC 230

**Comhad Idirinstitiúideach:
2018/0210(COD)**

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe
Ábhar:	Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (CEMI) - Comhaontú polaitiúil

Gheobhaidh Coiste na mBuanionadaithe anseo thíos an téacs comhréitigh deiridh don Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an gCiste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe. Is toradh é an téacs seo ar an gcruinniú trípháirteach deiridh a bhí ann an 3 Nollaig 2020, tar éis coigeartuithe dlíthiúla teicniúla agus ailíniú leis an CAI agus Rialachán na bhForálacha Coiteanna, agus mar a d'fhormhuinigh Coiste PECH an 22 Feabhra 2021 é.

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir leis an gCiste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus lena leasaítear

Rialachán (AE) 2017/1004

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,
Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 42,
Airteagal 43(2), Airteagal 91(1), Airteagal 100(2), Airteagal 173(3), Airteagal 175, Airteagal 188,
Airteagal 192(1), Airteagal 194(2), Airteagal 195(2) agus Airteagal 349 de,
Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,
Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,
Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,
Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,
Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,
De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Ba cheart an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe (CEMID) a bhunú don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027 chun é ailíniú le tréimhse an Chreata Airgeadais Ilbhliantúil (CAI). Leis an Rialachán seo ba cheart tosaíochtaí CEMID, an buiséad agus na rialacha sonracha maidir le cistiú ón Aontas a sholáthar a leagan síos, agus ar an dóigh sin na rialacha ginearálta a bhaineann le CEMID faoi Rialachán (AE) Uimh. [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna] a chomhlánú. Ba cheart é a bheith mar aidhm ag CEMID cistiú ó bhuiséad an Aontais a dhíriú ar thacaíocht a thabhairt don Comhbheartas Iascaigh (CBI), do bheartas muirí an Aontais agus do ghealltanais idirnáisiúnta an Aontais i dtaca le rialachas aigéan. Is áis thábhachtach é an cistiú sin le haghaidh iascaigh inbhuanaithe agus chaomhnú acmhainní bitheolaíocha na mara, le haghaidh na slándála bia trí bhíthin earraí bia mara a sholáthar, le haghaidh fás geilleagair ghoirm inbhuanaithe agus le haghaidh farraigí agus aigéin atá sláintiúil, sábháilte, slána, glan agus a ndéantar bainistiú inbhuanaithe orthu.
- (2) Mar ghníomhaí domhanda aigéan agus an cúigiú táirgeoir bia mara is mó ar domhan, tá freagracht mhór ar an Aontas na haigéin agus na hacmhainní atá iontu a chosaint, a chaomhnú agus a úsáid go hinbhuanaithe. Go deimhin tá sé rithábachtach na farraigí agus na haigéin a chaomhnú do dhaonra an domhain, daonra atá ag fás go mear. Is chun leas

¹ IO C [...], [...], lch. [...].

² IO C [...], [...], lch. [...].

socheacnamaíoch an Aontais é freisin: cuirfidh geilleagar gorm inbhuanaithe borradh faoi infheistíochtaí, faoin bhfostaíocht agus faoin bhfás, cothóidh sé taighde agus nuálaíocht agus cuirfidh sé le cinnteacht an tsoláthair fuinnimh trí fhuinneamh an aigéin. Ina theannta sin, tá farraigí agus aigéin shábháilte shlána riachtanach chun rialú éifeachtach a dhéanamh ag teorainneacha agus sa chomhrac domhanda in aghaidh na coireachta mairí, agus mar sin, tugtar aghaidh ar ábhair imní na saoránach i ndáil le slándáil.

- (3) Glacadh Rialachán (AE) xx/xx Ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna] ('Rialachán na bhForálacha Coiteanna') d'fhoilligh feabhas a chur ar an gcomhordú a dhéantar ar thacaíocht ó Chistí faoin mbainistíocht chomhroinnte (na 'Cistí'), agus chun comhchuibhiú a dhéanamh ar chur chun feidhme na tacaíochta sin, agus é mar phríomhaidhm dó seachadadh beartas a shimpliú ar bhealach comhleanúnach. Tá feidhm ag na forálacha coiteanna sin maidir leis an gcuid den CEMID atá faoi bhainistíocht chomhroinnte. Leis na Cistí, saothraítear cuspóirí comhlántachta agus is ionann modh bainistíochta dóibh ar fad. Dá bhrí sin, leagtar síos le Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna] sraith cuspóirí coiteanna ginearálta agus prionsabail ghinearálta amhail an chomhpháirtíocht agus an rialachas il-leibhéal. Tá eilimintí coiteanna na pleanála straitéisí agus an chlárscéidealaithe straitéisigh ann chomh maith, lena n-áirítear forálacha maidir leis an gComhaontú Comhpháirtíochta atá le tabhairt i gcrích le gach Ballstát, agus leagtar amach ann cur chuige coiteann maidir le díriú feidhmíochta na gCistí. Dá bhrí sin, tá forálacha ann maidir le coinníollacha cumasúcháin, athbhreithniú feidhmíochta, agus socruithe faireacháin, tuairiscithe agus meastóireachta. Lena chois sin, leagtar amach forálacha coitianta maidir le rialacha incháilitheachta, agus sainítear socruithe speisialta d'ionstraimí airgeadais, d'úsáid InvestEU, d'fhorbairt áitiúil atá faoi stiúir an phobail agus do bhainistíocht airgeadais. Baineann roinnt socruithe bainistíochta agus rialaithe leis na Cistí uile. Ba cheart tuairisc a thabhairt sa Chomhaontú Comhpháirtíochta ar chomhlántachtaí idir na Cistí, lena n-áirítear CEMID, agus clár eile de chuid an Aontais, i gcomhréir le Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna].
- (3a) Tá feidhm ag Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (an 'Rialachán Airgeadais') maidir leis an gCiste seo. Leis an Rialachán Airgeadais, leagtar síos rialacha maidir le cur chun feidhme bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear na rialacha maidir le deontais, duaiseanna, soláthar, bainistíocht indíreach, ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha, cúnamh airgeadais agus aisiocaíocht a dhéanamh le saineolaithe seachtracha.
- (4) Tá feidhm ag rialacha airgeadais cothrománacha arna nglacadh ag Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle ar bhonn Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir leis an Rialachán seo. Leagtar síos na rialacha sin i Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ³(an

³ Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 (IO L 193, 30.7.2018, lch. 1).

Rialachán Airgeadais') agus cinntear leo go háirithe an nós imeachta maidir leis an mbuiséad a bhunú agus a chur chun feidhme trí dheontais, soláthar, duaiseanna agus cur chun feidhme indíreach, agus déantar foráil leo maidir le seiceálacha ar fhreagracht gníomhaithe airgeadais. Áirítear freisin leis na rialacha arna nglacadh ar bhonn Airteagal 322 CFAE córas ginearálta coinníollachta chun buiséad an Aontais a chosaint.

- (5) Faoi bhainistíocht dhíreach, ba cheart do CEMID sineirgí agus comhlántachtaí a fhorbairt le cistí agus le cláir ábhartha eile de chuid an Aontais. Ba cheart dó maoiniú a cheadú freisin i bhfoirm ionstraimí airgeadais mar chuid d'oibríochtaí measctha arna gcur chun feidhme i gcomhréir le Rialachán (AE) xx/xx ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [an Rialachán maidir le InvestEU].
- (6) Ba cheart luach breise Eorpach soiléir a bheith ag tacaíocht faoi CEMID, trína úsáid, *inter alia*, chun aghaidh a thabhairt, ar bhealach comhréireach, ar theipeanna margaidh nó ar chásanna infheistíochta fo-optamacha agus níor cheart, de dheasca na tacaíochta sin, maoiniú príobháideach a dhúbailt ná a phlódú ná níor cheart an iomaíocht a shaobhadh sa mhargadh inmheánach.
- (6a) Ba cheart feidhm a bheith ag Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE maidir leis an gcabhair arna deonú ag na Ballstáit do ghnóthais in earnáil an iascaigh agus an dobharshaothraithe faoin Rialachán seo. Mar sin féin, i bhfianaise shaintréithe na hearnála, níor cheart feidhm a bheith ag na forálacha sin de chuid CFAE maidir le híocaíochtaí arna ndéanamh ag na Ballstáit de bhun an Rialacháin seo agus a thagann faoi raon feidhme Airteagal 42 CFAE.
- (7) Ba cheart na cineálacha maoinithe agus na modhanna cur chun feidhme faoin Rialachán seo a roghnú ar bhonn an chumais atá iontu na tosaíochtaí a leagtar amach i gcomhair na ngníomhaíochtaí a ghnóthú agus torthaí a bhaint amach, agus go háirithe costais na rialuithe, an t-ualach riaracháin agus an riosca neamhchomhlíonta a bhfuiltear ag súil leis á gcur san áireamh. Chuige sin ba cheart féachaint an bhféadfaí úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, rátaí comhréidhe agus costais aonaid, agus as maoiniú nach mbaineann le costais, rud dá dtagraítear in Airteagal 125(1) den Rialachán Airgeadais.
- (8) Foráiltear sa chreat airgeadais ilbhliantúil a leagtar amach i Rialachán (AE) xx/xx nach mór do bhuiséad an Aontais leanúint de thacaíocht a chur ar fáil do bheartais mhuirí agus iascaigh. Ba cheart gur EUR 6 108 000 000 i bpraghsanna reatha a bheadh i mbuiséad CEMID. Ba cheart acmhainní CEMID a roinnt idir bainistíocht chomhroinnte agus bainistíocht dhíreach agus bainistíocht indíreach. Ba cheart EUR 5 311 000 000 a leithdháileadh ar thacaíocht faoin mbainistíocht chomhroinnte agus EUR 797 000 000 ar thacaíocht faoin mbainistíocht dhíreach agus indíreach. D'fhonn cobhsaíocht a áirithiú, go háirithe i ndáil le cuspóirí CBI a bhaint amach, ba cheart an sainiú ar leithdháiltí náisiúnta faoin mbainistíocht chomhroinnte don chlárthréimhse 2021-2027 a bhunú ar chuótaí 2014-2020 faoi Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leis an gCiste Eorpach Muirí agus Iascaigh. Ba cheart méideanna ar leith a choimeád do na réigiúin is forimeallaí, i gcomhair rialú agus forfheidhmiú, chun sonraí a bhailiú agus a phróiseáil le haghaidh bainistíocht iascaigh agus chun críocha eolaíocha, agus ba cheart uasteorainn a chur leis na méideanna le haghaidh infheistíochtaí áirithe i soithigh iascaireachta agus le haghaidh scor buan agus scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta.

- (9) Tá breis agus 5 mhilliún duine fostaithe in earnáil mhuirí na hEorpa agus gineann sin beagnach EUR 750 000 000 000 i láimhdeachas agus EUR 218 000 000 000 in oll-bhreislúach in aghaidh na bliana, agus tá poitéinseal san earnáil chéanna i bhfad níos mó post a chruthú. Meastar gurb é EUR 1 300 000 000 000 trilliún an luach ar aschur an gheilleagair dhomhanda aigéan, agus d'fhéadfadh sé sin a bheith breis agus a dhá oiread níos mó faoi 2030. An gá spriocanna CO2 a bhaint amach, éifeachtúlacht acmhainní a mhéadú agus lorg an gheilleagair ghoirm ar an gcomhshaol a laghdú, is mór an spreagadh a bhí sa ghá sin don nuálaíocht in earnálacha eile amhail an trealamh muirí, an tógáil long, an bhreathnóireacht aigéan, an dreidireacht, an chosaint chósta agus an tógáil mhuirí. Tháinig infheistíocht sa gheilleagar muirí ó chistí struchtúracha an Aontais, go háirithe Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE) agus CEMID. Ní mór uirlisí nua infheistíochta, amhail InvestEU, a úsáid chun poitéinseal fáis na hearnála a shásamh.
- (10) Ba cheart CEMID a bheith bunaithe ar cheithre thosaíocht: iascaigh inbhuanaithe a chothú agus acmhainní bitheolaíocha uisceacha a athbhunú agus a chaomhnú; gníomhaíochtaí dobharshaothraithe inbhuanaithe agus próiseáil agus margaíocht táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chothú, agus ar an gcaoi sin rannchuidiú le slándáil bia san Aontas; geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú; an rialachas idirnáisiúnta aigéan a threisiú agus farraigí agus aigéin shábháilte, shlána, ghlana, a bhainistítear go hinbhuanaithe a chumasú. Ba cheart na tosaíochtaí sin a shaothrú tríd an mbainistíocht chomhroinnte, dhíreach agus indíreach.
- (11) Ba cheart CEMID a bheith bunaithe ar ailtireacht shimplithe gan bearta agus rialacha mionsonraithe incháilitheachta a réamhshainiú ar leibhéal an Aontais ar bhealach atá saintreorach. Ina ionad sin, ba cheart tuairisc a thabhairt ar réimsí leathana tacaíochta faoi gach tosaíocht. Mar sin, ba cheart do na Ballstáit clár a leagan amach ina léirítear an bealach is oiriúnaí chun na tosaíochtaí a bhaint amach. D'fhéadfaí tacaíocht a thabhairt do réimse beart a aithníonn na Ballstáit sna cláir sin faoi na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo agus i Rialachán (AE) Uimh. [Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna], ar choinníoll go bhfuil siad cumhdaithe leis na cuspóirí sonracha arna sainiú sa Rialachán seo. Mar sin féin, ní mór liosta d'oibríochtaí neamh-incháilithe a leagan amach chun tionchair dhíobhálacha ar an gcaomhnú iascaigh a sheachaint. Chomh maith leis sin, ba cheart d'infheistíochtaí agus do chúiteamh le haghaidh an chabhlaigh a bheith coinníollach ar bhealach docht ar iad a bheith ag teacht le cuspóirí caomhnaithe CBI.
- (12) D'aithin Clár Oibre don Fhorbairt Inbhuanaithe 2030 na Náisiún Aontaithe caomhnú agus úsáid inbhuanaithe na n-aigéan mar cheann den 17 sprioc forbartha inbhuanaithe (SDG 14). Tá an tAontas tiomanta go hiomlán don sprioc sin agus dá cur chun feidhme. Sa chomhthéacs sin, geallann sé geilleagar gorm inbhuanaithe a chur chun cinn a thagann leis an bpleanáil spásúil mhuirí, le caomhnú na n-acmhainní bitheolaíocha agus le baint amach stádaí mhaith comhshaoil, agus geallann sé freisin toirmeasc a chur ar chineálacha áirithe fóirdheontas d'iascaigh a chuireann leis an ró-acmhainneacht agus leis an ró-iascaireacht, deireadh a chur le fóirdheontais iascaigh a chuireann leis an iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuaisce agus neamhrialáilte agus gan fóirdheontais nua den chineál sin a thabhairt isteach. Ba cheart gurb é sin an toradh a thiocfaidh as an idirbheartaíocht i ndáil le fóirdheontais iascaigh na hEagraíochta Domhanda Trádála. Chomh maith leis sin, mar chuid d'idirbheartaíocht na hEagraíochta Domhanda Trádála ag an gCruinniú Mullaigh Domhanda

maidir le Forbairt Inbhuanaithe 2002 agus ag Comhdháil na Náisiún Aontaithe maidir le Forbairt Inbhuanaithe 2012 (Rio +20), gheall an tAontas go gcuirfí deireadh le fóirdheontais a chuireann leis an ró-acmhainneacht iascaigh agus leis an ró-iascaireacht.

- (13) Mar léiriú ar a thábhachtaí atá sé dul i ngleic leis an athrú aeráide i gcomhréir le gealltanais an Aontais Comhaontú Pháras agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a chur chun feidhme, ba cheart do na gníomhaíochtaí faoin Rialachán seo rannchuidiú le baint amach na sprice go gcaithfí 30 % de chaiteachas iomlán CAI ar phríomhshruthú na gcuspóirí aeráide agus ba cheart dóibh rannchuidiú freisin leis an uaillmhian go gcuirfí 7,5 % den chaiteachas bliantúil faoi CAI ar fáil do chuspóirí bithéagsúlachta in 2024 agus go gcuirfí 10 % den chaiteachas bliantúil faoi CAI ar fáil do chuspóirí bithéagsúlachta in 2026 agus 2027, agus ag an am céanna aon fhorluí atá ann cheana idir na spriocanna aeráide agus bithéagsúlachta a mheas.
- (14) Ba cheart do CEMID rannchuidiú le cuspóirí an Aontais a bhaint amach maidir leis an gcomhshaol agus an athrú aeráide agus maidir leis an oiriúnú don athrú sin. Ba cheart an rannchuidiú sin a rianú trí mharcóirí comhshaoil agus aeráide an Aontais a chur i bhfeidhm agus ba cheart é a thuairisciú go rialta i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna].
- (15) I gcomhréir le hAirteagal 42 den Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('Rialachán CBI'), ba cheart do chúnamh airgeadais ón Aontas faoi CEMID a bheith coinníollach ar chomhlíonadh rialacha CBI. Níor cheart glacadh le hiarratais ó thairbhíthe a bhfuil sárúithe tromchúiseacha déanta acu ar rialacha CBI.
- (16) Chun aghaidh a thabhairt ar na coinníollacha sonracha de CBI dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus chun cuidiú le rialacha CBI a chomhlíonadh, ba cheart forálacha sa bhreis ar na rialacha maidir le briseadh, fionraíocht agus ceartuithe airgeadais mar a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. [Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna] a leagan amach. Sa chás nach gcomhlíonann Ballstát nó tairbhí na hoibleagáidí a cuireadh air faoi CBI, nó sa chás go bhfuil fianaise ag an gCoimisiún a thugann le fios nach bhfuiltear ag comhlíonadh na n-oibleagáidí, ba cheart cead a bheith ag an gCoimisiún, mar bheart réamhchúraim, spriocdhátaí le haghaidh íocaíochta a bhriseadh. Chomh maith le bheith in ann an spriocdháta le haghaidh íocaíochta a bhriseadh, agus chun an riosca go n-íocfaí caiteachas neamh-incháilithe amach a sheachaint, ba cheart cead a thabhairt don Choimisiún íocaíochtaí a chur ar fionraí agus ceartuithe airgeadais a fhorchur sa chás nach gcomhlíonann Ballstát rialacha CBI ar bhealach tromchúiseach.
- (17) Rinneadh bearta le blianta beaga anuas i dtreo stoic éisc a thabhairt ar ais ar leibhéil shláintiúla, brabúsacht earnáil iascaireachta an Aontais a mhéadú agus éiceachórais mhuirí a chaomhnú. Mar sin féin, tá dúshlán mhóra fós ann maidir le cuspóirí soch-eacnamaíocha agus comhshaoil CBI a bhaint amach ina n-iomláine, go háirithe maidir le líon na speiceas atá á saothrú a athbhunú agus a chothabháil os cionn leibhéil atá in acmhainn an uastáirgeacht inbhuanaithe a tháirgeadh, deireadh a chur le gabhálacha de thaisme agus

limistéir aisghabhála stoc éisc a bhunú. Chun na cuspóirí sin a bhaint amach, beidh tacaíocht leanúnach de dhíth tar éis 2020, go háirithe maidir leis na himchuacha farraige ina bhfuil an dul chun cinn níos moille.

- (18) Ba cheart do CEMID rannchuidiú le cuspóirí comhshaoil, eacnamaíocha, sóisialta agus fostaíochta CBI a bhaint amach, mar a leagtar amach in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 iad, go háirithe maidir le líon na speiceas atá á saothrú a athbhunú agus a chothabháil os cionn leibhéal atá in acmhainn an uastáirgeacht inbhuanaithe a tháirgeadh, gabhálacha de thaisme a sheachaint agus a laghdú, a mhéid is féidir, agus tionchair dhiúltacha gníomhaíochtaí iascaireachta ar éiceachóras na mara a íoslaghdú. Le tacaíocht den sórt sin, ba cheart a áirithiú go mbeidh gníomhaíochtaí iascaireachta inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil san fhadtéarma agus go mbainistear iad ar bhealach a bheidh i gcomhréir leis na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 d'fhonn sochair eacnamaíocha, shóisialta agus fostaíochta a bhaint amach, rannchuidiú le hinfhaighteacht soláthairtí bia sláintiúla agus rannchuidiú le caighdeán cothrom maireachtála a bheith acu siúd atá ag brath ar ghníomhaíochtaí iascaireachta, agus aird á tabhairt ar iascaigh chósta agus ar ghnéithe socheacnamaíocha. Ba cheart nuálaíocht agus infheistíochtaí i dtaca le cleachtais agus teicnící iascaireachta ísealtionchair, roghnaíocha, aeráidseasmhacha agus ísealcharbóin a chuimsiú leis an tacaíocht sin.
- (19) Tá an t-iascach lárnach i slí mhaireachtála agus oidhreacht chultúrtha go leor pobal cósta san Aontas, go háirithe mar a mbíonn ról tábhachtach ag an iascaireacht chósta ar mhionscála. Toisc go bhfuil formhór na ndaoine i bpobail iascaireachta os cionn 50 bliain ar an meán, tá dúshlán fós ag baint leis an athnuachan glúine agus le gníomhaíochtaí a éagsúlú. Tá dúshlán airgeadais os comhair iascairí óga ó thaobh gníomhaíochtaí eacnamaíocha nua a chruthú agus a fhorbairt in earnáil an iascaigh agus is gné í sin ar cheart a chur san áireamh agus cistí faoi CEMID á leithdháileadh agus á ndíriú. Tá forbairt den sórt sin bunriachtanach d'iomaiochas na hearnála iascaigh san Aontas. Dá bhrí sin, ba cheart tacaíocht d'iascairí óga atá ag dul i mbun gníomhaíochtaí iascaireachta a chur ar fáil, chun cabhrú lena mbunú. D'fhonn inmharthanacht gníomhaíochtaí eacnamaíocha nua arna dtacú faoi CEMID a áirithiú, ba cheart don tacaíocht a bheith coinníollach ar taithí agus cáilíochtaí iomchuí a fháil. I gcás ina ndeonaítear tacaíocht do bhunú gnó chun soitheach iascaireachta a fháil, ba cheart don tacaíocht rannchuidiú leis an gcéad soitheach iascaireachta a ghnóthú, nó sciar rialaithe den soitheach sin, agus leis sin amháin.
- (20) [scriosta]
- (21) Gabhálacha de thaisme a sheachaint, sin ceann de na dúshláin is mó atá ag CBI. I ndáil leis an méid sin, leis an oibleagáid dhlíthiúil gach gabháil a thabhairt i dtír tháinig athruithe suntasacha tábhachtacha ar chleachtais iascaireachta don earnáil, athruithe a mbaineann costas tábhachtach airgeadais leo uaireanta. Ba cheart, dá bhrí sin, CEMID a bheith in ann tacú leis an nuálaíocht agus leis na hinfheistíochtaí a chuirfidh le cur chun feidhme iomlán na hoibleagáide gabhálacha a thabhairt i dtír, chomh maith le forbairt agus cur chun feidhme na mbeart caomhnaithe a chuireann leis an roghnaíocht. Ba cheart go bhféadfaí ráta déine cabhrach is airde ná an ráta a bhfuil feidhm aige maidir le hoibríochtaí eile a dheonú maidir le hinfheistíochtaí i dtrealamh roghnaitheach iascaireachta, i bhfeabhas a chur ar bhonneagar calafoirt agus i margaíocht a dhéanamh ar ghabhálacha de thaisme. Ba cheart freisin go

bhféadfaí uasráta déine cabhrach 100 % a dheonú chun córais thrédhearcacha chun deiseanna iascaireachta a mhalartú idir Ballstáit ('babhtáil cuóta') a dhearadh, a fhorbairt, a fhaire, a mheas agus a bhainistiú, d'fhonn éifeacht an 'speicis scoir' a eascraíonn as an oibleagáid gabhálacha a thabhairt i dtír a mhaolú.

- (22) Ba cheart CEMID a bheith in ann tacú leis an nuálaíocht agus le hinfheistíochtaí ar bord soithí iascaireachta an Aontais. Ba cheart gníomhaíochtaí a bheith san áireamh sa tacaíocht sin a bhfuil sé d'aidhm acu feabhas a chur ar an tsláinte, ar an tsábháilteacht agus ar dhálaí oibre, ar éifeachtúlacht fuinnimh agus ar cháilíocht na ngabhálacha. Níor cheart a bheith san áireamh sa tacaíocht trealamh a fháil a mhéadaíonn cumas an tsoithigh éisc a aimsiú. Níor cheart méadú ar acmhainn iascaireachta aon soithigh aonair teacht mar thoradh ar thacaíocht den sórt sin, ach amháin más toradh díreach é ar mhéadú in olltonnáiste soithigh iascaireachta a bhfuil gá leis chun an tsábháilteacht, na dálaí oibre nó an éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú. Sna cásanna sin, ba cheart an méadú ar acmhainn iascaireachta an tsoithigh aonair a chúiteamh tríd an méid céanna acmhainne iascaireachta gan cabhair phoiblí, ar a laghad, a tharraingt siar roimh ré ón roinn cabhlaigh chéanna nó ó roinn cabhlaigh nach bhfuil an acmhainn iascaireachta cothrom leis na deiseanna iascaireachta atá ar fáil, ionas nach dtiocfaidh aon mhéadú ar an acmhainn iascaireachta ar leibhéal an chabhlaigh. Thairis sin, níor cheart tacaíocht a dheonú díreach chun ceanglais atá éigeantach faoi dhlí an Aontais a chomhlíonadh, cé is moite de na ceanglais a fhorchuireann Ballstát le héifeacht a thabhairt d'fhorálacha roghnacha faoi Threoir (AE) 2017/159 ón gComhairle agus de threalamh áirithe a cheannach, a shuiteáil agus a bhainistiú chun críocha rialaithe. Faoi ailtireacht gan bearta saintreoracha, ba cheart gurbh iad na Ballstáit a dhéanadh rialacha incháilitheachta beachta a shainiú le haghaidh na n-infheistíochtaí sin. Maidir leis an tsláinte, an tsábháilteacht agus dálaí oibre ar bord soithí iascaireachta, ba cheart ráta déine cabhrach is airde ná an ráta i bhfeidhm d'oibríochtaí eile a cheadú.
- (22a) Is gá rialacha incháilitheachta sonracha a bhunú le haghaidh infheistíochtaí áirithe eile a dtacaíonn CEMID leo sa chabhlach iascaireachta, ionas nach gcuirfidh na hinfheistíochtaí sin leis an ró-acmhainn nó leis an ró-iascaireacht. Maidir le tacaíocht d'iascaire óg soitheach athláimhe a fháil agus d'inneall soithigh iascaireachta a athsholáthar nó a nuachóiriú, ba cheart an tacaíocht sin go háirithe a bheith faoi réir coinníollacha freisin, lena n-áirítear go mbainfeadh an soitheach le roinn cabhlaigh atá cothrom leis na deiseanna iascaireachta atá ar fáil don roinn sin agus nach mbeadh níos mó cumhachta ag an inneall nua nó nuachóirithe in kW ná mar atá ag an inneall atá á ionadú.
- (22b) Tá infheistíocht i gcaipiteal daonna riachtanach freisin d'iomáiochas agus d'fheidhmíocht eacnamaíoch na ngníomhaíochtaí iascaireachta agus muirí. Dá bhrí sin, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le seirbhísí comhairleacha, comhar idir eolaithe agus iascairí, oiliúint ghairmiúil, foghlaim ar feadh an tsaoil, chomh maith le hidirphlé sóisialta a chur chun cinn agus eolas a scaipeadh.
- (23) Tá an rialú ar iascach rithábachtach maidir le CBI a chur chun feidhme. Dá bhrí sin, ba cheart do CEMID tacú, faoi bhainistíocht chomhroinnte, le córas rialaithe iascaigh de chuid an Aontais a fhorbairt agus a chur chun feidhme, mar a shainítear é i Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle ('an Rialachán maidir le Rialú'). Tugann oibleagáidí áirithe arna mbunú sa Rialachán maidir le Rialú, údar do thacaíocht ar leith ó CEMID, i.e. na córais éigeantacha rianaithe soithí agus tuairiscithe leictreonacha, na córais éigeantacha

chianbhrathadóireachta leictreonacha agus tomhas leanúnach éigeantach agus taifeadadh éigeantach ar an gcumhacht tiomána innill. Anuas air sin, d'fhéadfaí infheistíochtaí ó na Ballstáit i sócmhainní rialaithe a úsáid chun faireachas muirí agus comhar i dtaobh feidhmeanna garda cósta a dhéanamh.

- (24) Braitheann rath CBI ar chomhairle eolaíoch a bheith ar fáil do bhainistíocht iascach agus mar sin, ar shonraí i dtaca leis na hiascaigh a bheith ar fáil. I bhfianaise na ndúshlán agus na gcostas a bhaineann le sonraí iontaofa iomlána a fháil, ní mór tacú le gníomhaíochtaí na mBallstát chun sonraí a bhailiú agus a phróiseáil i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 2017/1004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('an Rialachán maidir leis an gCreat um Bailiú Sonraí') agus cur leis an gcomhairle eolaíoch is fearr atá ar fáil. Leis an tacaíocht sin, ba cheart go gcuideofaí le go mbeadh sineirgí ann le cineálacha eile sonraí muirí a bhailiú agus a phróiseáil.
- (25) Ba cheart do CEMID tacú le cur chun feidhme agus rialachas éifeachtach eolasbhunaithe i ndáil le CBI faoin mbainistíocht dhíreach agus indíreach trí chomhairle eolaíoch a chur ar fáil, trí chomhar réigiúnach maidir le bearta caomhnaithe, trí chóras rialaithe iascaigh de chuid an Aontais a fhorbairt agus a chur chun feidhme, trí fheidhmiú Comhairlí Comhairleacha agus trí ranníocaíochtaí saorálacha le heagraíochtaí idirnáisiúnta.
- (25a) Chun gníomhaíochtaí iascaireachta atá inbhuanaithe ó thaobh an gheilleagair, na sochaí agus an chomhshaoil de a neartú, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le hoibríochtaí chun iascaigh agus cabhlaigh iascaireachta a bhainistiú i gcomhréir le hAirteagail 22 agus 23 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus le hIarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán sin, chomh maith le hiarrachtaí na mBallstát leithdháileadh a n-acmhainne iascaireachta atá ar fáil a bharrfheabhsú, agus riachtanais a gcabhlach á gcur san áireamh, gan a n-acmhainn fhoriomlán iascaireachta a mhéadú.
- (26) I bhfianaise na ndúshlán a bhaineann le cuspóirí caomhnaithe an Chomhbheartais Iascaigh a bhaint amach, is gá uaireanta tacaíocht a thabhairt d'oiriúnú cabhlaigh maidir le ranna cabhlaigh agus imchuacha farraige áirithe. Ba cheart an tacaíocht sin a dhíriú go dlúth ar bhainistiú cabhlach níos fearr agus ar acmhainní bitheolaíocha na mara a chaomhnú agus a shaothrú go hinbhuanaithe, agus é mar aidhm aici cothromaíocht a bhaint amach idir an acmhainn iascaireachta agus na deiseanna iascaireachta atá ar fáil. Dá bhrí sin, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le scor buan gníomhaíochtaí iascaireachta i ranna cabhlaigh nach bhfuil cothromaíocht iontu idir an acmhainn iascaireachta agus na deiseanna iascaireachta atá ar fáil. Ba cheart tacaíocht den sórt sin a bheith ina huirlis de chuid na bpleananna gníomhaíochta chun ranna cabhlaigh inar aithníodh ró-acmhainneacht struchtúrach a choigeartú, mar a fhoráiltear in Airteagal 22(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, agus ba cheart í a chur chun feidhme tríd an soitheach iascaireachta a chur ó úsáid nó trína dhíchoimisiúnú nó trína iarfheistiú le haghaidh gníomhaíochtaí eile. I gcás ina gcuirfeadh an t-iarfheistiú sin tuilleadh brú ar éiceachóras na mara de dheasca na hiascaireachta áineasa, níor cheart tacaíocht a dheonú ach amháin dá mbeadh sé i gcomhréir le CBI agus le cuspóirí na bpleananna ilbhliantúla ábhartha.

- (27) Chun rannchuidiú le cuspóirí caomhnaithe CBI nó chun imthosca eisceachtúla áirithe a mhaolú, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le cúiteamh as scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta mar thoradh ar chur chun feidhme beart caomhnaithe áirithe, mar thoradh ar bhearta éigeandála a chur chun feidhme, mar thoradh ar chur isteach, ar chúiseanna *force majeure*, ar chur chun feidhme comhaontuithe comhpháirtíochta maidir le hiascaigh inbhuanaithe (SFPA), mar thoradh ar thubaiste nádúrtha, nó mar thoradh ar theagmhas comhshaoil nó géarchéim sláinte. Níor cheart an tacaíocht i gcás scor sealadach mar thoradh ar bhearta caomhnaithe a dheonú ach amháin i gcás ina bhfuil gá, bunaithe ar chomhairle eolaíoch, le laghdú ar an iarracht iascaireachta chun na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 2(2) agus i bpointe (a) d'Airteagal 2(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 a bhaint amach.
- (27a) Ós rud é go bhfuil iascairí neamhchosanta ar rioscaí eacnamaíocha agus comhshaoil, rioscaí atá ag dul i méid, *inter alia* de bharr an athraithe aeráide agus luaineacht praghsanna, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le gníomhaíochtaí a neartaíonn athléimneacht na hearnála iascaireachta, lena n-áirítear trí chistí frithpháirteacha, ionstraimí árachais nó scéimeanna comhchoiteanna eile a chuireann le cumas na hearnála rioscaí a bhainistiú agus freagairt ar theagmhais dhíobhálacha.
- (28) Is iad soithí iascaireachta muirí agus intíre ar lú ná 12 mhéadar a bhfad foriomlán agus nach n-úsáideann trealamh iascaireachta tarraingthe, agus iascairí de chois, lena n-áirítear bailitheoirí sliogéisc, a dhéanann iascaireacht chósta ar mhionscála. Cuimsítear leis an earnáil sin beagnach 75 % de na soithí iascaireachta ar fad atá cláraithe san Aontas agus beagnach leath den fhostaíocht ar fad in earnáil an iascaigh. Tá oibreoirí in iascaigh chósta ar mhionscála ag brath go háirithe ar stoic shláintiúla éisc mar phríomhfhoinsé ioncaim. Chun cleachtas iascaireachta inbhuanaithe a spreagadh, ba cheart do CEMID cóir fhabhrach a thabhairt dóibh, trí ráta déine cabhrach uasta 100 %, seachas d'oibríochtaí a bhaineann leis an gcéad soitheach iascaireachta á fháil, inneall a athsholáthar nó a nuachóiriú agus oibríochtaí lena méadaítear olltonnáiste soithigh iascaireachta chun críocha sábháilteacht, dálaí oibre nó éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú. Ina theannta sin, ba cheart do na Ballstáit riachtanais shonracha na hiascaireachta cósta ar mhionscála a chur san áireamh ina gclár agus tuairisc a thabhairt ar na cineálacha gníomhaíochtaí atá á meas maidir le hiascaireacht chósta ar mhionscála a fhorbairt.
- (28a) Ba cheart gur 70 % an t-uasráta cómhaoinithe CEMID in aghaidh an chuspóra shonraigh cé is moite den chúiteamh ar chostais bhreise sna réigiúin is forimeallaí, áit ar cheart gur 100 % a bheadh ann.
- (28b) Ba cheart gur 50 % den chaitechas incháilithe iomlán an t-uasráta déine cabhrach, ach ba cheart i gcásanna áirithe go mbeifí in ann rátaí maolaitheacha a shocrú.
- (29) Tá dúshlán ar leith a bhaineann leis an iargúlacht, an topagrafaíocht agus an aeráid dá dtagraítear in Airteagal 349 CFAE ag na réigiúin is forimeallaí, agus tá sócmhainní ar leith acu freisin lena fheidir geilleagar gorm a fhorbairt. Dá bhrí sin, i gcás gach ceann de na réigiúin is forimeallaí, ba cheart plean gníomhaíochta i ndáil le hearnáil an gheilleagair ghoirm inbhuanaithe a fhorbairt, lena n-áirítear saothrú inbhuanaithe iascach agus an dobharshaothraithe, a chur le clár an Bhallstáit lena mbaineann agus ba cheart leithdháileadh

airgeadais a choimeád chun tacú leis na pleananna gníomhaíochta sin a chur chun feidhme. Chomh maith leis sin, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le cúiteamh a íoc leis na réigiúin is forimeallaí as na costais bhreise a bhíonn orthu mar gheall ar a suíomh agus a n-oileánachas. Ba cheart teorainn a chur leis an tacaíocht sin mar chéatadán den leithdháileadh foriomlán airgeadais. Anuas air sin, ba cheart ráta déine cabhrach is airde ná an ráta a bhfuil feidhm aige maidir le hoibríochtaí eile a chur i bhfeidhm sna réigiúin is forimeallaí. Ba ceart na Ballstáit a bheith in ann maoiniú breise a dheonú chun an cúiteamh sin a chur chun feidhme. Mar státchabhair, ba cheart an maoiniú sin a chur in iúl don Choimisiún, agus féadfaidh an Coimisiún é a fhormheas faoin Rialachán seo mar chuid den chúiteamh sin

- (30) Faoi bhainistíocht chomhroinnte, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú leis an mbithéagsúlacht uisceach agus éiceachórais uisceacha a chosaint agus a athbhunú. Chun na críche sin, ba cheart tacaíocht a bheith ar fáil le haghaidh cúiteamh a íoc le hiascairí as bailiú éighníomhach trealamh iascaireachta a cailleadh agus bruscar muirí ón bhfarraige, lena n-áirítear feamainn shargasach agus le haghaidh infheistíochtaí i gcalafoirt chun saoráidí cuí glactha a chur ar fáil i gcomhair an trealamh iascaireachta sin a cailleadh agus bruscar muirí. Ba cheart tacaíocht a bheith ar fáil freisin le haghaidh gníomhaíochtaí chun stádas maith comhshaoil a bhaint amach nó a choinneáil sa mhuirthimpeallacht, mar a leagtar amach i dTreoir 2008/56/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (Treoir Réime um Straitéis Mhuirí), le haghaidh bearta cosanta spásúla arna mbunú de bhun na Treorach sin a chur chun feidhme agus, i gcomhréir leis na creataí gníomhaíochta tosaíochta a bhunaítear de bhun Threoir 92/43/CEE ón gComhairle ('an Treoir maidir le Gnáthóga'), le haghaidh bainistiú, athneartú agus faireachán limistéir NATURA 2000 chomh maith le cosaint speiceas, go háirithe faoi Threoir 92/43/CEE agus Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('an Treoir maidir le hÉin'), chomh maith le hathbhunú uiscí intíre i gcomhréir leis an gclár beart arna bhunú de bhun Threoir 2000/60/CE ('an Treoir Réime maidir le hUisce'). Faoi mbainistíocht dhíreach, ba cheart do CEMID tacú le farraigí glana sláintiúla a chur chun cinn agus leis an Straitéis Eorpach um Plaistigh sa Gheilleagar Ciorclach a forbraíodh sa Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún an 16 Eanáir 2016, a chur chun feidhme, i gcomhréir leis an gcuspóir i ndáil le stádas maith comhshaoil a bhaint amach nó a chothú sa mhuirthimpeallacht.
- (31) Rannchuidíonn an t-iascach agus an dobharshaothrú le slándáil an tsoláthair bia agus le cothú. Mar sin féin, meastar go n-allmhairíonn an tAontas breis agus 60 % dá sholáthar táirgí iascaigh agus dá bhrí sin, bíonn sé ag brath go mór ar thríú tíortha. Is dúshlán tábhachtach dúinn borradh a chur faoi thomhaltas an phróitéin éisc a tháirgtear san Aontas ar chaighdeán ardcháilíochta agus é a bheith ar fáil do thomhaltóirí ar phraghsanna inacmhainne.
- (32) Ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le cur chun cinn agus forbairt inbhuanaithe an dobharshaothraithe, lena n-áirítear an dobharshaothrú fionnuisce, le haghaidh saothrú ainmhithe agus plandaí uisceacha chun bia agus amhábhair eile a tháirgeadh. Tá nósanna imeachta riaracháin casta fós i bhfeidhm i mBallstáit áirithe, amhail deacrachtaí rochtana ar spás agus nósanna imeachta támáilte ceadúnaithe agus fágann sé sin gur deacair don earnáil feabhas a chur ar íomhá agus iomaíochas táirgí saothraithe. Ba cheart an tacaíocht a bheith ag luí le pleananna náisiúnta straitéiseacha ilbhliantúla don dobharshaothrú arna bhforbairt

ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013. Go háirithe, tacaíocht i ndáil le hinbhuanaine chomhshaoil, infheistíochtaí táirgiúla, nuálaíocht, sealbhú scileanna gairmiúla, feabhsú dálaí oibre, bearta cúitimh lena soláthraítear seirbhísí bainistithe talún agus nádúir criticiúla, ba cheart í a bheith incháilithe. Gníomhaíochtaí sláinte poiblí, scéimeanna árachais do stoic dhobharshaothraithe agus gníomhaíochtaí sláinte agus leasa ainmhithe, ba cheart iad a bheith incháilithe freisin.

- (33) Braitheann slándáil an tsoláthair bia ar mhargaí éifeachtúla dea-eagraithe lena gcuirtear feabhas ar thrédhearcacht, cobhsaíocht, cáilíocht agus éagsúlacht i dtaobh an tslabhra soláthair agus lena gcuirtear faisnéis ar fáil do thomhaltóirí. Chun na críche sin, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le margaíocht an iascaigh agus na dtáirgí dobharshaothraithe i gcomhréir le cuspóirí Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ('Rialachán um Chomheagrú na Margaí'). Go háirithe, ba cheart tacaíocht a bheith ar fáil le haghaidh eagraíochtaí táirgeoirí a bhunú, pleananna táirgeachta agus margaíochta a chur chun feidhme, margaí nua a chur chun cinn agus faisnéis mhargaidh a fhorbairt agus a scaipeadh.
- (34) Bíonn ról ag tionscal na próiseála maidir le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a bheith ar fáil agus maidir le caighdeán na dtáirgí. Ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le hinfeistíochtaí spriocdhírithe sa tionscal sin, ar choinníoll go dtacaíonn siad le gnóthú cuspóirí CEM. I gcás cuideachtaí nach FBManna iad, ba cheart an tacaíocht sin a chur ar fáil trí ionstraimí airgeadais nó trí InvestEU seachas trí dheontais.
- (34a) Ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le cúiteamh d'oibreoirí san earnáil iascaigh agus dobharshaothraithe i gcás imeachtaí eisceachtúla a mbeadh suaitheadh suntasach sna margaí mar thoradh orthu.
- (35) Braitheann cruthú post i réigiúin chósta go mór ar an bhforbairt faoi thionchar an phobail a dhéantar ar gheilleagar gorm inbhuanaithe lena dtugtar beocht do chreatlach shóisialta na réigiún sin. Is dócha gur mó an fás a thiocfaidh faoi thionscail agus seirbhísí aigéin ná faoin ngeilleagar domhanda agus go gcuirfidh siad go mór leis an bhfostaíocht agus leis an bhfás faoi 2030. Le go mbeidh sé inbhuanaithe, braitheann an fás gorm ar an nuálaíocht agus ar an infheistíocht i ngnólachtaí muirí nua agus sa bhithgheilleagar, lena n-áirítear samhlacha inbhuanaithe turasóireachta, fuinneamh in-athnuaite aigéanbhuanaithe, longthógáil nuálach ardleibhéil agus seirbhís nua calafoirt, lena n-áirítear poist a chruthú agus feabhas a chur ar an bhforbairt áitiúil san am céanna. Cé gur cheart infheistíocht sa gheilleagar gorm inbhuanaithe a phríomhshruthú ar fud bhuiséad an Aontais, ba cheart do CEMID díriú ar na coinníollacha cumasúcháin chun an geilleagar gorm inbhuanaithe a fhorbairt agus ar dheireadh a chur le bacainní chun infheistíocht agus forbairt ar mhargaí agus ar theicneolaíochtaí nó seirbhísí nua a éascú. Ba cheart tacaíocht d'fhorbairt an gheilleagair ghoirm inbhuanaithe a sholáthar tríd an mbainistíocht chomhroinnte, dhíreach agus indíreach.
- (36) Braitheann forbairt an gheilleagair ghoirm inbhuanaithe go láidir ar chomhpháirtíochtaí idir geallsealbhóirí áitiúla a chuireann go mór le beocht phobail agus gheilleagair, idir chósta agus intíre. Ba cheart do CEMID uirlisí a chur ar fáil chun comhpháirtíochtaí dá leithéid a chothú. Chun na críche sin, ba cheart tacaíocht d'fhorbairt áitiúil faoi stiúir an phobail a

bheith ar fáil faoin mbainistíocht chomhroinnte. Ba cheart don chur chuige sin borradh a chur faoin éagsúlú eacnamaíoch i gcomhthéacs áitiúil trí iascaigh chósta agus intíre, dobharshaothrú agus geilleagar gorm inbhuanaithe a fhorbairt. Ba cheart do straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail a áirithiú go mbaineann pobail áitiúla i limistéir iascaigh agus dobharshaothraithe leas agus tairbhe as deiseanna a chuireann an geilleagar gorm inbhuanaithe ar fáil, agus go mbaineann siad buntáiste as acmhainní comhshaoil, cultúrtha, sóisialta agus daonna agus go ndéanann siad iad a threisiú. Ba cheart, dá bhrí sin, do gach comhpháirtíocht príomhfhócas a straitéise a léiriú trí rannpháirtíocht agus ionadaíocht chothrom na ngeallsealbhóirí ar fad ón ngeilleagar gorm inbhuanaithe áitiúil a áirithiú.

- (37) Faoin mbainistíocht chomhroinnte, ba cheart CEMID a bheith in ann tacú le neart a chur le bainistíocht inbhuanaithe na bhfarraigí agus na n-aigéan trí shonraí a bhailiú, a bhainistiú agus a úsáid chun eolas ar staid na muirthimpeallachta a fheabhsú. Ba cheart é a bheith mar aidhm leis an tacaíocht sin na riachtanais faoi Threoir 92/43/CEE agus faoi Threoir 2009/147/CE a chomhlíonadh, tacú leis an bpleanáil spásúil mhuirí agus feabhas a chur ar cháilíocht sonraí agus ar roinnt sonraí trí bhithin an Líonra Breathnóireachta agus Sonraí Muirí Eorpach.
- (38) Faoin mbainistíocht dhíreach agus indíreach, ba cheart do CEMID díriú ar na coinníollacha cumasúcháin don gheilleagar gorm inbhuanaithe trí rialachas agus bainistíocht chomhtháite an bheartais mhuirí a chur chun cinn, feabhas a chur ar aistriú agus ar ghlacadh taighde, nuálaíochta agus teicneolaíochta sa gheilleagar gorm inbhuanaithe, feabhas a chur ar scileanna muirí, ar thuiscint ar na haigéin agus ar roinnt sonraí socheacnamaíocha faoin ngeilleagar gorm inbhuanaithe, geilleagar gorm inbhuanaithe ísealcharbóin aeráid-díonach a chur chun cinn agus piblínte tionscadail agus ionstraimí nuálacha maoiniúcháin a fhorbairt. Ba cheart aird chuí a thabhairt ar chás sonrach na réigiún is forimeallaí i ndáil leis na réimsí thuasluaite.
- (39) Tá 60 % de na haigéin lastall de theorainneacha dlínse náisiúnta. Ciallaíonn sin go bhfuil comhfhreagracht idirnáisiúnta ann. Is fadhbanna trasteorann iad formhór na bhfadhbanna a bhaineann leis na haigéin amhail an rósaothrú, an t-athrú aeráide, an t-aigéadú, an truailliú agus meath na bithéagsúlachta agus dá bhrí sin, ní mór freagairt chomhroinnte a thabhairt orthu. Faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Dlí na Farraige, ar Páirtí ann an tAontas faoi Chinneadh 98/392/CE ón gComhairle, bunaíodh neart ceart dlínse, institiúidí agus creataí ar leith chun gníomhaíocht an duine ar na haigéin a rialú agus a bhainistiú. Le blianta beaga anuas, tá an domhain ar aon intinn gur cheart an mhuirthimpeallacht agus gníomhaíochtaí muirí an duine a bhainistiú go héifeachtach chun aghaidh a thabhairt ar an mbrú méadaitheach ar na haigéin.
- (40) Mar ghníomhaí domhanda, tá an tAontas meáite ar rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a chur chun cinn, i gcomhréir leis an Teachtaireacht Chomhpháirteach chuig an gComhairle, chuig Parlaimint na hEorpa, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún an 10 Samhain 2016 dar teideal *International Ocean Governance: an agenda for the future of our oceans* [Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan: clár oibre le haghaidh thodhchaí na n-aigéan]. Le beartas an Aontais maidir le rialachas na n-aigéan cumhdaítear na haigéin ar bhealach comhtháite. Ní hamháin go bhfuil rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan lárnach maidir leis an gClár Oibre don Fhorbairt Inbhuanaithe 2030 agus

go háirithe i dtaca le Sprioc Forbartha Inbhuanaithe 14 ('na haigéin, na farraigí agus na hacmhainní muirí a chaomhnú agus a úsáid ar bhealach inmharthana ar mhaithe leis an bhforbairt inbhuanaithe') ach tá sé tábhachtach farraigí agus aigéin shábháilte, shlána, ghlana a bhainistítear go hinbhuanaithe a chinntiú do na glúine atá le teacht freisin. Ní mór don Aontas na gealltanais idirnáisiúnta sin a thug sé a chomhlíonadh agus a bheith ina cheann feadhna maidir le rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a fheabhsú ar an leibhéal déthaobhach, réigiúnach agus iltaobhach lena n-áirítear chun iascaireacht neamhdhleathach, neamhrialáilte agus neamhthuaisceithe a chosc, a dhíspreagadh agus a dhíothú, feabhas a chur ar an gcreat um rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan, brú ar na haigéin agus ar na farraigí a laghdú, dálaí a chruthú do gheilleagar gorm inbhuanaithe agus taighde agus sonraí idirnáisiúnta i dtaobh na n-aigéan a threisiú.

- (41) Na gníomhaíochtaí faoi CEMID chun rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a chur chun cinn, déantar iad chun feabhas a chur ar chreat uileghabhálach na bpróiseas idirnáisiúnta agus réigiúnach, na gcomhaontuithe, na rialacha agus na n-institiúidí chun gníomhaíocht an duine ar na haigéin a rialáil agus a bhainistiú. Socruithe idirnáisiúnta a rinne an tAontas i réimsí nach gcumhdaítear leis na SFPAnna agus a bunaíodh le tríú tíortha éagsúla, agus ranníocaíocht ballraíochta shainordaitheach an Aontais le heagraíocht réigiúnach bainistithe iascaigh (ERBInna), ba cheart do CEMID iad a mhaoiniú. Leanfar de SFPAnna agus ERBInna a chistiú faoi shnáithe éagsúla de bhuiséad an Aontais.
- (42) I ndáil leis an tslándáil agus an gcosaint, tá sé éigeantach go bhfeabhsófar an chosaint teorainneacha agus an tslándáil mhuirí. Faoi Straitéis Slándála Muirí an Aontais a ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh an 24 Meitheamh 2014 agus an Plean Gníomhaíochta a ghabhann léi a glacadh an 16 Nollaig 2014, tá an chomhroinnt faisnéise agus comhar an Gharda Teorann agus Chósta Eorpaigh a dhéantar idir an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach, an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí agus an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta an-tábhachtach chun na cuspóirí sin a ghnóthú. Dá bhrí sin, ba cheart do CEMID tacú leis an bhfaireachas muirí agus le comhar an gharda cósta faoin mbainistíocht chomhroinnte agus faoin mbainistíocht dhíreach araon, lena n-áirítear trí bhíthin ítimí a cheannach i gcomhair oibríochtaí muirí ilchuspóireacha. Ba cheart dó freisin cead a thabhairt do ghníomhaireachtaí ábhartha tacaíocht a chur chun feidhme i réimse an fhaireachais agus na slándála muirí tríd an mbainistíocht indíreach.
- (43) Faoin mbainistíocht chomhroinnte, ba cheart do gach Ballstát clár amháin a ullmhú agus ba cheart don Choimisiún iad a fhaomhadh. Ba cheart don Choimisiún na dréachtchlár a mheasúnú trí uasmhéadú a rannchuidithe le tosaíochtaí CEMID agus le cuspóirí na hathléimneachta, an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh a chur san áireamh. Agus na clár á measúnú aige, ba cheart don Choimisiún é a chur san áireamh a mhéid a rannchuidíonn siad le forbairt na hiascaireachta inbhuanaithe cósta ar mhionscála agus leis an inbhuanaine chomhshaoil, eacnamaíoch agus shóisialta, leis na dúshlán chomhshaoil agus shocheacnamaíocha CBI, le feidhmíocht shocheacnamaíoch an gheilleagair ghoirm inbhuanaithe, le caomhnú agus athchóiriú na n-éiceachóras muirí, le laghdú an bhruscair mhuirí agus le maolú an athrú aeráide agus leis an oiriúnú dó freisin.
- (43a) I gcomhthéacs an réigiúnaithe agus d'fhonn na Ballstáit a ghríosú chun cur chuige straitéiseach a ghlacadh agus na clár á n-ullmhú acu, ba cheart don Choimisiún na

dréachtchláir a mheasúnú tríd an anailís imchuach farraige réigiúnaigh a chur san áireamh i gcás inarb infheidhme, ar anailís í a d'fhorbair an Coimisiún agus lena léirítear na láidreachtaí agus na laigí coitianta i ndáil le cuspóirí CBI a bhaint amach. Ba cheart an anailís sin a bheith mar threoir ag na Ballstáit agus ag an gCoimisiún araon le linn dóibh idirbheartaíocht a dhéanamh ar gach clár, agus dúshlán agus riachtanais réigiúnacha á gcur san áireamh acu.

- (44) Ba cheart measúnú a dhéanamh, ar bhonn táscairí, ar fheidhmíocht na tacaíochta a thugann CEMID sna Ballstáit. I gcomhréir le Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], ba cheart do na Ballstáit tuairisciú ar an dul chun cinn ionsar na ngarspriocanna agus na spriocanna arna leagan síos. Ba cheart creat faireacháin agus meastóireachta a bhunú chun na críche sin.
- (44a) Chun faisnéis a chur ar fáil maidir leis an tacaíocht a thugann CEMID do chuspóirí comhshaoil agus aeráide i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], ba cheart modheolaíocht atá bunaithe ar chineálacha idirghabhála a bhunú. Leis an modheolaíocht sin, ba cheart ualú sonracha a shannadh don tacaíocht arna soláthar ar leibhéal a léireodh an méid rannchuidithe atá sa tacaíocht sin do chuspóirí comhshaoil agus cuspóirí aeráide.
- (45) De bhun mhíreanna 22 agus 23 de Chomhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr⁴, ba cheart meastóireacht a dhéanamh ar CEMID ar bhonn na faisnéise arna bailiú i gcomhréir le ceanglais faireacháin shonracha, agus ag an am céanna ualach riaracháin, go háirithe ar na Ballstáit, agus ró-rialáil, á seachaint. Ba cheart, i gcás inarb iomchuí, táscairí intomhaiste a áireamh ar na ceanglais sin mar bhonn chun meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtaí iarbhir CEMID.
- (46) Ba cheart don Choimisiún gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann le CEMID agus lena chuid gníomhaíochtaí agus torthaí, a chur chun feidhme. Leis na hacmhainní airgeadais arna leithdháileadh ar CEMID, ba cheart rannchuidiú freisin le cumarsáid chorpáraídeach faoi thosaíochtaí polaitiúla an Aontais, a fhad a bhaineann siad le tosaíochtaí CEMID.
- (47) I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵, Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle⁶, Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle⁷ agus Rialachán

⁴ IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

⁵ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

⁶ Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint (IO L 312, 23.12.95, lch. 1).

⁷ Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne na calaoise agus neamhrialtachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

(AE) 2017/1939 ón gComhairle⁸, ní mór leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí bhíthin bearta comhréireacha, lena n-áirítear bearta a bhaineann le neamhrialtachtaí a chosc, a bhrath, a cheartú agus a imscrúdú, lena n-áirítear calaois, le cistí a cailleadh, a íocadh go mícheart nó a úsáideadh go mícheart a ghnóthú agus, i gcás inarb iomchuí, le pionóis riaracháin a fhorchur. Go háirithe, i gcomhréir le Rialacháin (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 agus (AE, Euratom) Uimh. 883/2013, tá an chumhacht ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) imscrúduithe a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, d'fhonn a shuí ar tharla calaois, éilliú nó aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais. Tugtar de chumhacht d'Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE), i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/1939, cionta coiriúla a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais, dá bhforáiltear i dTreoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, a imscrúdú agus a ionchúiseamh⁹. I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, aon duine nó aon eintiteas a fhaigheann cistiú ón Aontas ní mór dó comhoibriú go hiomlán maidir le cosaint leasanna airgeadais an Aontais, na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don Choimisiún, do OLAF, don Chúirt Iniúchóirí agus, i leith na mBallstát sin atá rannpháirteach sa chomhar feabhsaithe de bhun Rialachán (AE) 2017/1939, do OIPE, agus a áirithiú go dtabharfaidh aon tríú páirtithe a bheidh páirteach i gcur chun feidhme cistí ón Aontas cearta coibhéiseacha. Ba cheart do na Ballstáit aon neamhrialtachtaí, lena n-áirítear calaois, arna ndéanamh ag tairbhíthe, a chosc agus a bhrath agus déileáil go héifeachtach leo. Ba cheart do na Ballstáit tuairisc a thabhairt don Choimisiún maidir le haon neamhrialtachtaí a bhraitear, lena n-áirítear calaois, agus maidir le haon ghníomhaíocht leantach a rinne siad i dtaca leis na neamhrialtachtaí sin agus maidir le haon imscrúduithe de chuid OLAF.

- (48) Chun feabhas a chur ar an trédhearcacht maidir le húsáid chistí an Aontais agus maidir leis an mbainistíocht fhónta airgeadais a dhéantar orthu, go háirithe an rialú poiblí ar an airgead a úsáidtear a threisiú, ba cheart faisnéis áirithe faoi na hoibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi CEMID a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin de chuid an Bhallstáit i gcomhréir le Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna]. Nuair a fhoilseoidh Ballstát faisnéis faoi oibríochtaí arna gcistiú faoi CEMID, cloífidh sé leis na rialacha maidir le cosaint sonraí pearsanta a leagtar amach i Rialachán (AE) Uimh. 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.
- (49) Chun eilimintí neamhriachtanacha áirithe den Rialachán seo a fhorlíonadh, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaca leis an tairseach thruiceartha agus fad na tréimhse neamh-inghlacthachta i ndáil le critéir inghlactha na n-iarratas, maidir leis na socruithe maidir leis an gcúnamh a deonaíodh a aisghabháil i gcás sáruithe tromchúiseacha, maidir le dátaí ábhartha tosaithe nó críochnaithe na tréimhse neamh-inghlacthachta agus na coinníollacha do thréimhse laghdaithe neamh-inghlacthachta agus maidir le sainiú na gcrítear chun costais bhreise mar gheall ar bhaic ar leith ar na réigiúin is forimeallaí a ríomh. Chun eilimintí neamhriachtanacha áirithe den Rialachán seo a leasú, ba cheart an chumhacht

⁸ Rialachán (AE) 2017/1939 ón gComhairle an 12 Deireadh Fómhair 2017 lena gcuirtear chun feidhme comhar feabhsaithe maidir le bunú Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh ('OIPE') (IO L 283, 31.10.2017, lch. 1).

⁹ Treoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2017 maidir leis an gcomhrac in aghaidh na calaoise ar leasanna airgeadais an Aontais trí bhíthin an dlí choiriúil (IO L 198, 28.7.2017, lch. 29).

chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean freisin chuig an gCoimisiún ionas go bhféadfar príomhtháscairí feidhmíochta breise a thabhairt isteach in Iarscríbhinn I. Chun aistriú rianúil ón scéim a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle chuig an scéim a bhunaítear leis an Rialachán seo a éascú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 CFAE a tharmligean freisin chuig an gCoimisiún chun an Rialachán seo a fhorlíonadh trí choinníollacha idirthréimhseacha a bhunú. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(50) [scriosta]

(51) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún i ndáil leis an méid a leanas: na cláir oibre, teicneolaíochtaí atá tíosach ar fhuinneamh a shainaithint agus eilimintí modheolaíochta a bhunú chun laghduithe astaíochtaí CO₂ ar innill soithigh iascaireachta a thomhas, teagmhas eisceachtúil a thitim amach, cásanna neamhchomhlíonadh na mBallstát a shainmhíniú a d'fhéadfadh cur isteach ar an spriocdháta íocaíochta, íocaíochtaí a chur ar fionraí de bharr neamhchomhlíonadh tromchúiseach Ballstáit, ceartuithe airgeadais agus sonraí ábhartha cur chun feidhme ar leibhéal na hoibríochta a shainaithint agus na sonraí sin a chur i láthair. Ach amháin a mhéid a bhaineann le cúnamh teicniúil agus teagmhas eisceachtúil a thitim amach, ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰.

(51a) I gcomhréir le hAirteagal 193(2) de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 2018/1046, ba cheart a bheith in ann deontas a dhámhachtain do ghníomhaíocht a tosaíodh cheana féin, ar choinníoll gur féidir leis an iarratasóir a thaispeáint gur gá tús a chur leis an ngníomhaíocht roimh shíniú an comhaontaithe deontais. Mar sin féin, ní incháilithe na costais a thabhófar roimh an dáta a thíolacfar an t-iarratas ar dheontas, ach amháin i gcásanna eisceachtúla a bhfuil údar cuí leo. Chun aon chur isteach a sheachaint ar thacaíocht ón Aontas, a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do leasanna an Aontais, ba cheart an deis a bheith ann foráil a dhéanamh sa chinneadh maoiniúcháin, ar feadh tréimhse teoranta ama ag tús CAI 2021-2027, agus i gcásanna cuí-réasúnaithe amháin, d'incháilitheacht gníomhaíochtaí agus costas ó thús na bliana airgeadais 2021, fiú más rud é gur cuireadh chun feidhme iad agus gur tabhaíodh iad sular tíolacadh an t-iarratas ar dheontas. Ar na cúiseanna céanna agus faoi

¹⁰ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

na coinníollacha céanna, is gá maolú ar Airteagal 193(4) den Rialachán sin a mhéid a bhaineann le deontais oibriúcháin.

- (51b) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a ghnóthú go leordhóthanach agus, de bharr a bhfairsinge agus a n-éifeachtaí, gur fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.
- (51c) Chun leanúnachas a áirithiú maidir le tacaíocht a sholáthar sa réimse beartais ábhartha agus chun cur chun feidhme a cheadú amhail ó thús CAI 2021-2027, is gá foráil a dhéanamh do chur i bhfeidhm an Rialacháin seo, le héifeacht chúlghabhálach, a mhéid a bhaineann leis an tacaíocht faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach ón 1 Eanáir 2021. Dá bharr sin, ba cheart don Rialachán seo teacht i bhfeidhm mar ábhar práinne an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

TEIDEAL I CREAT GINEARÁLTA

CAIBIDIL I Forálacha ginearálta

Airteagal 1 *Ábhar*

Bunaítear leis an Rialachán seo an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe (CEMID), don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027. Ailínítear ré an chláir le ré CAI. Leagtar síos ann tosaíochtaí CEMID, an buiséad agus na rialacha sonracha maidir le cistiú ón Aontas a sholáthar, lena gcomhlánaítear na rialacha ginearálta a bhaineann le CEMID faoi Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna].

Airteagal 2 *Scriosta*

Airteagal 3 *Sainmhínithe*

1. Chun críoch an Rialacháin seo agus gan dochar do mhír 2 den Airteagal seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe dá dtagraítear in Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, in Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013, in Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009, in Airteagal 2 de Rialachán (AE) [an Rialachán lena mbunaítear an clár dar teideal InvestEU] agus in Airteagal 2 de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna].

2. Chun críoch an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(1) [*scriosta*]

(2) ciallaíonn 'Timpeallacht Chomónta um Chomhroinnt Faisnéise' timpeallacht córas arna forbairt chun tacú le malartú faisnéise idir údaráis a bhfuil baint acu le faireachas muirí thar earnálacha agus thar theorainneacha, ionas go gcuirfear lena bhfeasacht siúd maidir le gníomhaíochtaí ar muir;

(3) ciallaíonn 'garda cósta' údaráis náisiúnta a bhfuil sé de chúram orthu feidhmeanna garda cósta a chomhlíonadh, lena n-áirítear sábháilteacht mhuirí, slándáil mhuirí, custaim mhuirí, cosc agus díchur ar gháinneáil agus smuigleáil, forfheidhmiú an dlí mhuirí ghaolmhair, rialú teorann mhuirí, faireachas mhuirí, cosaint an chomhshaoil mhuirí, cuardach agus tarrtháil, freagairt timpiste agus tubaiste, rialú agus cigireacht iascach agus gníomhaíochtaí eile a bhaineann leis na feidhmeanna sin;

- (4) ciallaíonn 'an Lónra Eorpach um Breathnóireacht agus Sonraí Muirí' (EMODnet) comhpháirtíocht ina gcuirtear sonraí agus meiteashonraí muirí i dtoll a chéile chun gur fusa ag an bpobal agus ag úsáideoirí príobháideacha teacht a bheith acu ar na hacmhainní ilroinnte sin agus iad a úsáid trí shonraí muirí idir-inoibritheacha, comhchuibhithe, ar cháiliócht dhearbhaíthe, a chur ar fáil;
- (5) ciallaíonn 'iascaireacht thaiscéalaíoch' aon oibríocht iascaireachta a dhéantar chun críoch tráchtála i limistéar ar leith d'fhonn measúnú a dhéanamh ar bhrabúsacht agus ar inbhuaíne bhitheolaíoch shaothrú rialta fadtéarmach na n-acmhainní iascaigh sa limistéar sin i gcás stoic nach ndearnadh iascach tráchtála orthu roimhe sin;
- (6) ciallaíonn 'iascaire' aon duine nádúrtha ag gabháil do ghníomhaíochtaí iascaireachta tráchtála, faoi mar atá aitheanta ag an mBallstát ábhartha;
- (7) ciallaíonn 'iascaireacht intíre' gníomhaíochtaí iascaireachta chun críoch tráchtála arna ndéanamh in uisce intíre ag soithí nó ag feistí eile, lena n-áirítear iad siúd a úsáidtear le haghaidh iascaireachta oighir;
- (8) ciallaíonn 'rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan' togra de chuid an Aontais chun feabhas a chur ar an gcreat uileghabhálach ina gcuimsítear próisis idirnáisiúnta agus réigiúnacha, comhaontuithe, socruithe, rialacha agus institiúidí trí chur chuige chomhtháite trasearnála riailbhunaithe chun a áirithiú go mbeidh na haigéin agus na farraigí sábháilte, slán, glan agus go mbainistefar iad go hinbhuanaithe;
- (8a) ciallaíonn 'áit chalaíochta' suíomh seachas calafoirt mhuirí mar a shainmhínítear i bpointe 16 d'Airteagal 2 de Rialachán (AE) 2017/352, a aithníonn an Ballstát go hoifigiúil, nach bhfuil a úsáid teoranta don úinéir agus a úsáideann soithí iascaireachta cósta ar mhionscála, go príomha, le haghaidh tabhairt i dtír;
- (9) ciallaíonn "beartas muirí" beartas de chuid an Aontais darb aidhm cinnteoireacht chomhtháite chomhleanúnach a chothú chun forbairt inbhuanaithe, fás eacnamaíoch agus comhtháthú sóisialta an Aontais a uasmhéadú, go háirithe sna limistéir chósta agus oileánacha agus sna réigiún is forimeallaí, chomh maith le hearnálacha an gheilleagair ghoirm, trí bhíthin beartais chomhtháite a bhaineann le cúrsaí muirí agus trí bhíthin comhar idirnáisiúnta ábhartha;
- (10) ciallaíonn 'slándáil mhuirí agus faireachas muirí' gníomhaíochtaí a dhéantar chun tuiscint a fháil, cosc a chur nuair is gá agus bainistiú cuimsitheach a dhéanamh ar na heachtraí agus na gníomhaíochtaí uile a bhaineann leis an réimse muirí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar réimsí na sábháilteachta muirí, na slándála muirí, forfheidhmithe dlí, cosanta, rialaithe teorann, chosaint an chomhshaoil mhuirí, rialaithe iascaigh, trádála, agus leasa eacnamaíoch an Aontais;
- (11) ciallaíonn 'pleanáil spásúil mhuirí' próiseas trína ndéanann údaráis an Bhallstáit ábhartha anailís ar ghníomhaíochtaí an duine i limistéir mhuirí, agus trína ndéanann siad na gníomhaíochtaí sin a eagrú, d'fhonn cuspóirí éiceolaíocha, eacnamaíocha agus sóisialta a bhaint amach;
- (11a) ciallaíonn 'comhlacht poiblí' údaráis Stáit, réigiúnacha nó áitiúla, comhlachtaí faoi rialú an dlí phoiblí nó comhlachais ina bhfuil údarás amháin nó roinnt údarás den sórt sin nó comhlacht amháin nó roinnt comhlachtaí den sórt sin faoi rialú an dlí phoiblí;
- (12) *[scriosta]*
- (13) ciallaíonn 'straitéis imchuach farraige' creat comhtháite chun tabhairt faoi dhúshláin choiteanna i ndáil le cúrsaí muirí agus cúrsaí mara atá ag na Ballstáit, agus ag tríú tíortha i gcásanna inarb iomchuí, in imchuach farraige sonrach nó in imchuach farraige amháin nó

níos mó, agus chun comhar agus comhordú a chur chun cinn d'fhonn comhtháthú eacnamaíoch, sóisialta agus críochach a bhaint amach; is é an Coimisiún a fhorbraíonn í i gcomhar leis na Ballstáit agus na tríú tíortha lena mbaineann, lena réigiúin agus le geallsealbhóirí eile de réir mar is iomchuí;

(14) ciallaíonn 'iascaireacht chósta ar mhionscála' iascaireacht arna déanamh ag:

- a. soithí iascaireachta atá níos giorra ná 12 mhéadar ar an iomlán agus gan trealamh tarraingthe in úsáid acu mar atá liostaithe in Airteagal 2(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1967/2006 ón gComhairle; nó
- b. iascairí de chois, lena n-áirítear bailitheoirí sliogéisc:

(15) ciallaíonn 'geilleagar gorm inbhuanaithe' gach gníomhaíocht eacnamaíoch earnála agus trasearnála ar fud an mhargaidh inmheánaigh a bhaineann le haigéin, le mara, le cóstaí agus le huiscí intíre, a chumhdaíonn na hoileáin agus na réigiúin is forimeallaí san Aontas agus tíortha talamhiata, lena n-áirítear earnálacha atá ag teacht chun cinn agus earraí agus seirbhísí nach mbaineann leis an margadh, darb aidhm inbhuanaine chomhshaoil, shóisialta agus eacnamaíoch a áirithiú go fadtéarmach agus a bheith comhsheasmhach leis na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe agus le Sprioc 14 go háirithe, agus le reachtaíocht chomhshaoil an Aontais.

Airteagal 4 *Tosaíochtaí*

Cuirfidh CEMID le cur chun feidhme an Chomhbheartais Iascaigh (CBI) agus bheartas muirí an Aontais. Saothrófar leis na tosaíochtaí seo a leanas:

- (1) An t-iascach inbhuanaithe agus athbhunú agus caomhnú acmhainní bitheolaíocha na mara a chothú;
- (2) Gníomhaíochtaí do Bharshaothraithe inbhuanaithe agus próiseáil agus margatócht táirgí iascaigh agus do Bharshaothraithe a chothú, agus ar an gcaoi sin rannchuidiú le slándáil bia san Aontas;
- (3) Geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt na bpobal iascaireachta agus do Bharshaothraithe a chothú;
- (4) Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a neartú, agus dálaí a chruthú ionas gur féidir leis na haigéin agus na farraigí a bheith sábháilte, slán agus glan agus gur féidir iad a bhainistiú go hinbhuanaithe.

Cuideoidh tacaíocht faoi bhun CEMID le cuspóirí an Aontais maidir leis an gcomhshaol agus maidir le maolú an athraithe aeráide agus leis an oiriúnú don athrú sin. Rianófar an rannchuidiú sin i gcomhréir leis an modheolaíocht a leagtar amach in Iarscríbhinn IV.

CAIBIDIL II Creat airgeadais

Airteagal 5 *An buiséad*

1. Is é EUR 6 108 000 000 i bpraghsanna reatha a bheidh san imchlúdach airgeadais do chur chun feidhme CEMID don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027.
2. Cuirfear an chuid den imchlúdach airgeadais a leithdháiltear ar CEMID faoi Theideal II den Rialachán seo chun feidhme faoi bhainistíocht chomhroinnte i gcomhréir le Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos forálacha comhchoiteanna] agus Airteagal 63 de Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais].
3. Cuirfidh an Coimisiún an chuid den imchlúdach airgeadais a leithdháiltear ar CEMID faoi Theideal III den Rialachán seo chun feidhme go díreach i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 62(1) de Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais] nó cuirfidh sé chun feidhme í faoi chuimsiú na bainistíochta indíri i gcomhréir le pointe (c) d'Airteagal 62(1) den Rialachán sin.

Airteagal 6

Acmhainní buiséadacha faoi bhainistíocht chomhroinnte

1. EUR 5 311 000 000 i bpraghsanna reatha a bheidh sa chuid den imchlúdach airgeadais atá faoi bhainistíocht chomhroinnte, mar a shonraítear i dTeideal II i gcomhréir leis an miondealú bliantúil a leagtar amach in Iarscríbhinn V.
2. Maidir le hoibríochtaí sna réigiúin is forimeallaí, déanfaidh gach Ballstát lena mbaineann, mar chuid dá thacaíocht ón Aontas a leagtar amach in Iarscríbhinn V, na suimeanna seo a leanas ar a laghad a leithdháileadh:
 - (a) EUR 102 000 000 i gcomhair na nAsór agus Mhaidéara;
 - (b) EUR 82 000 000 i gcomhair na nOileán Canárach;
 - (c) EUR 131 000 000 i gcomhair Guadaluip, Ghuáin na Fraince, Martinique, Réunion agus Saint-Martin.
3. Ní rachaidh an cúiteamh dá dtagraítear in Airteagal 21 thar 60 % de na leithdháiltí dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) de mhír 2 den Airteagal seo, nó thar 70 % i gcúinsí lena bhfuil bonn cirt i ngach plean gníomhaíochta do na réigiúin is forimeallaí.
4. Ar a laghad 15 % de thacaíocht airgeadais an Aontais arna leithdháileadh in aghaidh an Bhallstáit, leithdháilfear é sa chlár arna ullmhú agus arna thíolacadh i gcomhréir le hAirteagal 16(1) agus (2) de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna] ar an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 14(1) den Rialachán seo. Féadfaidh Ballstáit nach bhfuil rochtain acu ar uiscí an Aontais céatadán níos ísle a chur i bhfeidhm maidir le méid a gcuid tascanna rialaithe agus bailiúcháin sonraí.
5. Tacaíocht airgeadais an Aontais ó CEMID a leithdháiltear in aghaidh an Bhallstáit ar an tacaíocht dá dtagraítear in Airteagal 16, 16a, 16b, 17 agus 18, san iomlán, ní rachaidh sí thar an tairseach is airde den dá thairseach seo a leanas:
 - (a) EUR 6 000 000; nó
 - (b) 15 % de thacaíocht airgeadais an Aontais arna leithdháileadh ar gach Ballstát.

6. I gcomhréir le hAirteagal 30 go hAirteagal 32 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], féadfaidh CEMID tacaíocht a thabhairt do chúnamh teicniúil chun é a riar agus a úsáid go héifeachtach ar thionscnamh Ballstáit.

Airteagal 7

Dáileadh airgeadais don bhainistíocht chomhroinnte

Leagtar amach na hacmhainní atá ar fáil le haghaidh ghealltanais na mBallstát dá dtagraítear in Airteagal 6(1) don tréimhse 2021 go 2027 sa tábla in Iarscríbhinn V.

Airteagal 8

Acmhainní buiséadacha faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach

1. EUR 797 000 000 i bpraghsanna reatha a bheidh sa chuid den imchlúdach airgeadais atá faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach, mar a shonraítear i dTeideal III.
2. Féadfaidh an méid dá dtagraítear i mír 1 a úsáid le haghaidh cúnamh teicniúil agus cúnamh riaracháin chun CEMID a chur chun feidhme, amhail gníomhaíochtaí ullmhúcháin, faireacháin, rialaithe, iniúchóireachta agus meastóireachta, lena n-áirítear córais teicneolaíochta faisnéise chorparáideacha.

Go háirithe, ar thionscnamh an Choimisiúin, féadfaidh CEMID tacú leis na bearta seo a leanas, faoi réir na huasteorann 1,5 % den imchlúdach airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 5(1):

- (a) cúnamh teicniúil chun an Rialachán seo a chur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna];
 - (b) ullmhúchán, faireachán agus meastóireacht ar comhaontuithe comhpháirtíochta maidir le hiascaigh inbhuanaithe agus ar rannpháirtíocht an Aontais in eagraíochtaí réigiúnacha bainistithe iascaigh;
 - (c) gréasán uile-Eorpach de ghrúpaí áitiúla gníomhaíochta a bhunú.
3. Tacóidh CEMID le costais na ngníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann le cur chun feidhme an Rialacháin seo.

CAIBIDIL III
Clársceidealú

Airteagal 9

Clársceidealú don tacaíocht faoi bhainistíocht chomhroinnte

1. I gcomhréir le hAirteagal 16 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], ullmhóidh gach Ballstát aon chlár amháin chun na tosaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 4 a chur chun feidhme.

Agus an clár á ullmhú, féachfaidh na Ballstáit, i gcás inarb iomchuí, le dúshlán réigiúnacha nó áitiúla a chur san áireamh agus féadfaidh siad comhlachtaí idirmheánacha a shainathint i gcomhréir le hAirteagal 65(3) de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna]

2. Déanfar tacaíocht faoi Theideal II chun na cuspóirí beartais a leagtar amach in Airteagal 4 de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna] a eagrú de réir na dtosaíochtaí agus na gcuspóirí sonracha a leagtar amach in Iarscríbhinn II.
3. Sa bhreis ar na heilimintí dá dtagraítear in Airteagal 17 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], áireofar sa chlár an méid seo a leanas:

(a) anailís ar an gcás i dtéarmaí láidreachtaí, laigí, deiseanna agus bagairtí, agus sainathint na riachtanas a gcaithfear aghaidh a thabhairt orthu sa limistéar geografach ábhartha, lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, imchuacha farraige is ábhartha don chlár;

(b) *[scriosta]*

(c) i gcás inarb infheidhme, na pleananna gníomhaíochta maidir leis na réigiúin is forimeallaí dá dtagraítear in Airteagal 29a;

- 3a. Agus an anailís á déanamh acu ar an staid ó thaobh na láidreachtaí, laigí, deiseanna, agus na bagairtí dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 3 den Airteagal seo, déanfaidh na Ballstáit riachtanais shonracha na hiascaireachta chósta ar mhionscála a chur san áireamh, mar a leagtar amach in Iarscríbhinn V de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna].

Maidir leis na cuspóirí sonracha lena rannchuidítear le forbairt inbhuanaithe na hiascaireachta chósta ar mhionscála, déanfaidh na Ballstáit cur síos ar na cineálacha gníomhaíochtaí a bhreithnítear chun na críche sin, mar a leagtar amach i bpointe (i) de phointe (d) d'Airteagal 17(3) de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna] agus in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin.

Féachfaidh an tÚdarás Bainistíochta le sainiúlachtaí oibreoirí iascaireachta chósta ar mhionscála a chur san áireamh le haghaidh bearta simpliúcháin ionchasacha, amhail foirmeacha iarratais simplithe.

4. *[Scriosta]*

5. *[Scriosta]*

6. Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an gclár i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna]. Ina mheasúnú, déanfaidh an Coimisiún, an méid seo a leanas go háirithe a chur san áireamh:
- (a) go n-uasmhéadófaí an rannchuidiú leis na tosaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 4 agus le cuspóirí na hathléimneachta, an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, lena n-áirítear trí réimse leathan réiteach nuálach;
 - (aa) rannchuidiú an chláir le hiascaireacht inbhuanaithe chósta ar mhionscála a fhorbairt;
 - (ab) rannchuidiú an chláir le hinbhuanaitheacht chomhshaoil, eacnamaíoch agus shóisialta;
 - (b) an chothromaíocht idir acmhainn iascaireachta na gcabhlach agus na deiseanna iascaireachta atá ar fáil, mar a thuairiscíonn na Ballstáit go bliantúil í i gcomhréir le hAirteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
 - (c) i gcás inarb infheidhme, na pleananna bainistíochta ilbhliantúla arna nglacadh faoi Airteagail 9 agus 10 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, na pleananna bainistíochta arna nglacadh faoi Airteagal 19 de Rialachán (CE) Uimh. 1967/2006 ón gComhairle agus na moltaí ó eagraíochtaí réigiúnacha bainistithe iascaigh, i gcás inarb infheidhme don Aontas;
 - (d) cur chun feidhme na hoibleagáide gabhálacha a thabhairt i dtír dá dtagraítear in Airteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
 - (e) an fhianaise is déanaí maidir le feidhmíocht shocheacnamaíoch an gheilleagair ghoirm inbhuanaithe agus, go háirithe, earnáil an iascaigh agus an dobharshaothraithe;
 - (f) i gcás inarb infheidhme, na hanailísí ar na himchuacha farraige réigiúnacha a d'fhorbair an Coimisiún ina léirítear láidreachtaí agus laigí coiteanna gach imchuach farraige maidir le cuspóirí an Chomhbheartais Iascaigh a bhaint amach, dá dtagraítear in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
 - (g) rannchuidiú an chláir le caomhnú agus athshlánú éiceachóras muirí, agus an tacaíocht a bhaineann le limistéir Natura 2000 a bheith i gcomhréir le creataí gníomhaíochta tosaíochta arna mbunú de bhun Airteagal 8(4) de Threoir 92/43/CEE;
 - (h) rannchuidiú an chláir le bruscar muirí a laghdú, i gcomhréir le Treoir (AE) 2019/904 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹;
 - (i) rannchuidiú an chláir le maolú ar an athrú aeráide agus leis an oiriúnú don athrú sin.

Airteagal 10

Clárú do thacaíocht faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach

Chun Teideal III a chur chun feidhme, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagfar síos cláir oibre. Leagfar amach sna cláir oibre, i gcás inarb infheidhme, an méid foriomlán arna chur i leataobh le haghaidh na n-oibríochtaí measctha dá dtagraítear in Airteagal 47. Ach

¹¹ Treoir (AE) 2019/904 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le laghdú a dhéanamh ar an tionchar atá ag táirgí plaisteacha áirithe ar an gcomhshaol (IO L 155, 12.6.2019, lch. 1).

amháin a mhéid a bhaineann le cúnamh teicniúil, glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

TEIDEAL II

TACAÍOCHT FAOI BHAINISTÍOCHT CHOMHROINTE

CAIBIDIL I

Prionsabail ghinearálta tacaíochta

Airteagal 11 *Státchabhair*

1. Gan dochar do mhír 2 den Airteagal seo, beidh feidhm ag Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE maidir le cabhair arna deonú ag na Ballstáit do ghnóthais in earnáil an iascaigh agus an dobharshaothraithe.
2. Mar sin féin, ní bheidh feidhm ag Airteagail 107, 108 agus 109 CFAE maidir le híocaíochtaí arna ndéanamh ag na Ballstáit de bhun an Rialacháin seo agus a thagann faoi raon feidhme Airteagal 42 CFAE.
3. Forálacha náisiúnta lena mbunaítear maoiniú poiblí a théann thar fhorálacha an Rialacháin seo maidir le híocaíochtaí dá dtagraítear i mír 2, déanfar iad a láimhseáil ina n-iomláine ar bhonn mhír 1.
- 3a. Do na táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le CFAE, a bhfuil feidhm ag Airteagail 107, 108 agus 109 de ina leith, féadfaidh an Coimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 108 CFAE, cabhair oibriúcháin a údarú sna réigiúin is forimeallaí dá dtagraítear in Airteagal 349 CFAE laistigh de na hearnálacha ina dtáirgtear, ina bpróiseáiltear agus ina margaítear táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, d'fhonn na srianta sonracha sna réigiúin sin mar thoradh ar a leithlisiú, a n-oileánachas agus a bhfíoriargúlacht a mhaolú.

Airteagal 12 *Inghlacthacht iarratas*

1. Ní bheidh aon iarratas arna thíolacadh ag oibreoir inghlactha, ar feadh tréimhse sainaitheanta ama a leagtar síos de bhun mhír 4, más amhlaidh a chinn an t-údarás inniúil go bhfuil an t-oibreoir lena mbaineann tar éis aon cheann díobh seo a leanas a dhéanamh:
 - (a) sárú tromchúiseach faoi Airteagal 42 de Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 ón gComhairle nó faoi Airteagal 90 de Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle nó faoi reachtaíocht eile a ghlac Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle faoi chuimsiú CBI;
 - (b) a bheith páirteach in oibriú, i mbainistiú nó in úinéireacht soithí iascaireachta atá ar áireamh i liosta soithí NNN an Aontais a leagtar amach in Airteagal 40(3) de Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 nó soithigh a bhfuil bratach air de chuid tríú tíortha a mheastar a bheith neamh-chomhoibritheach mar a leagtar amach in Airteagal 33 den Rialachán sin; nó
 - (c) aon cheann de na cionta comhshaoil a leagtar amach in Airteagail 3 agus 4 de Threoir 2008/99/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, i gcás ina ndéantar an t-iarratas ar thacaíocht faoi Airteagal 23.

2. Má tharlaíonn aon cheann de na cásanna dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo i gcaitheamh na tréimhse idir an t-iarratas a thíolacadh agus cúig bliana tar éis na híocaíochta deiridh, déanfar an tacaíocht a íocadh ó CEMID a bhaineann leis an iarratas sin a ghnóthú ón oibreoir, i gcomhréir le hAirteagal 97 de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos na Forálacha Coiteanna].
3. Gan dochar do rialacha is forleithne mar a comhaontaíodh sa Chomhaontú Comhpháirtíochta leis an mBallstát lena mbaineann, ní bheidh aon iarratas a thíolacann oibreoir inghlactha, ar feadh tréimhse sainaitheanta ama a leagtar síos de bhun mhír 4 den Airteagal seo, más amhlaidh a chinn an t-údarás inniúil lena mbaineann trí bhíthin cinneadh críochnaitheach go bhfuil calaois déanta ag an oibreoir, mar a shainítear in Airteagal 3 de Threoir 2017/1371/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹, i gcomhthéacs CEMI nó CEMID.
4. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, lena bhforlíontar an Rialachán seo, i gcomhréir le hAirteagal 52 a bhaineann le:
 - (a) an tairseach thruiceartha agus an tréimhse ama neamh-inghlacthachta dá dtagraítear i míreanna 1 agus 3 den Airteagal seo a shainaithint, a bheidh comhréireach le cineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh na sáruithe tromchúiseacha, na gcionta tromchúiseacha nó na calaoise tromchúisí, agus bliain amháin ar a laghad a bheidh sa tréimhse sin;
 - (b) i gcomhréir le hAirteagal 97 de Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], na socruithe chun an chabhair arna deonú i gcás sáruithe tromchúiseacha de bhun mhír 2 den Airteagal seo a ghnóthú, a bheidh comhréireach le cineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh na sáruithe tromchúiseacha a rinneadh;
 - (c) dátaí ábhartha tosaithe nó críochnaithe na tréimhse dá dtagraítear i míreanna 1 agus 3 agus na coinníollacha le haghaidh tréimhse laghdaithe inghlacthachta.
- 4a. Féadfaidh na Ballstáit, i gcomhréir le rialacha náisiúnta, tréimhse ama neamh-inghlacthachta is faide ná mar a leagtar síos de bhun mhír 4 a chur i bhfeidhm. Chomh maith leis sin, féadfaidh na Ballstáit tréimhse neamh-inghlacthachta a chur i bhfeidhm i leith na n-iarratas arna dtíolacadh ag oibreoirí a bhíonn i mbun na hiascaireachta intíre agus a rinne sáruithe tromchúiseacha mar a shainítear sna rialacha náisiúnta.
5. Ceanglóidh na Ballstáit ar oibreoirí a bhfuil iarratas á chur isteach acu faoi CEMID go soláthróidh siad dearbhú sínithe don údarás bainistithe lena ndaingnítear nach gcuimsítear iad faoi aon cheann de na cásanna a liostaítear i míreanna 1 agus 3 den Airteagal seo. Deimhneoidh na Ballstáit fírinneacht an dearbhaithe roimh dóibh an oibríocht a fhormheas, bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil i gcláir náisiúnta na sáruithe dá dtagraítear in Airteagal 93 den Rialachán (CE) 1224/2009, nó ar shonraí eile atá ar fáil.

Chun críocha an fhíorúcháin dá dtagraítear sa chéad fhomhír den mhír seo, cuirfidh Ballstát ar fáil, arna iarraidh sin do Bhallstát eile, faisnéis atá ina chlár náisiúnta de sháruithe dá dtagraítear in Airteagal 93 de Rialachán (CE) 1224/2009.

Airteagal 12a
Incháilitheacht do thacaíocht CEMID faoi bhainistíocht chomhroinnte

1. Gan dochar do na rialacha maidir le hincháilitheacht caiteachais a leagtar síos i Rialachán (AE) [an Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le tacaíocht faoi Theideal II den Rialachán seo do na hoibríochtaí seo a leanas:
 - (a) oibríochtaí a thagann faoi raon feidhme na dtosaíochtaí agus na gcuspóirí sonracha a leagtar amach in Airteagal 9(2);
 - (b) oibríochtaí nach bhfuil neamh-incháilithe de bhun Airteagal 13; agus
 - (c) oibríochtaí atá i gcomhréir le dlí an Aontais is infheidhme.
2. Féadfaidh CEMID tacú le hinfheistíochtaí ar bord atá riachtanach chun ceanglais a chomhlíonadh arna bhforchur ag Ballstát chun éifeacht a thabhairt d'fhorálacha roghnacha faoi Threoir (AE) 2017/159 ón gComhairle an 19 Nollaig 2016 lena gcuirtear chun feidhme an Comhaontú maidir le cur chun feidhme an Choinbhinsiúin 2007 maidir le hObair san Iascaireacht, de chuid na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair.

Airteagal 13
Oibríochtaí nó caiteachas neamh-incháilithe

Ní bheidh na hoibríochtaí nó an caiteachas seo a leanas incháilithe faoi CEMID:

- (a) oibríochtaí a mhéadaíonn acmhainn iascaireachta soithigh iascaireachta, mura bhforáiltear a mhalairt in Airteagal 16b;
- (aa) trealamh a fháil a mhéadaíonn cumas an tsoithigh éisc a aimsiú;
- (b) soithí iascaireachta a thógáil nó a fháil nó a allmhairiú, mura bhforáiltear dá mhalairt in Airteagal 16;
- (c) soithí iascaireachta a aistriú go tríú tíortha nó soithí a aistriú go clár loingseoireachta tríú tíortha, lena n-áirítear trí chomhfhiontair a chruthú le comhpháirtithe na dtíortha sin;
- (d) scor sealadach nó buan gníomhaíochtaí iascaireachta, mura bhforáiltear dá mhalairt in Airteagail 17 agus 18;
- (e) iascaireacht thaiscéalaíoch;
- (f) aistriú úinéireachta ar ghnóthas;
- (g) athstocáil dhíreach, mura bhfuil foráil déanta di go sainráite mar bheart athbhunaithe nó bearta eile caomhantais i ngníomh dlíthiúil de chuid an Aontais, nó i gcás athstocála trialaí;
- (h) calafoirt nua nó hallaí ceantála nua a thógáil, cé is moite de láithreáin nua ag a gcuirtear iasc i dtír;
- (i) sásraí idirghabhála margaidh arb é is aidhm dóibh táirgí iascaigh nó dobharshaothraithe a tharraingt siar ón margadh ar bhonn sealadach nó buan d'fhonn an soláthar a laghdú ionas nach dtitfeadh praghsanna nó chun praghsanna a ardú, mura bhforáiltear dá mhalairt in Airteagal 22a(2);
- (j) infheistíochtaí ar bhord soithí iascaireachta, atá riachtanach chun go gcomhlíonfar na ceanglais faoi dhlí an Aontais atá i bhfeidhm an tráth a dtíolactar an t-iarratas, lena n-áirítear ceanglais

faoi oibleagáidí an Aontais i gcomhthéacs eagraíochtaí réigiúnacha bainistithe iascaigh, mura bhforáiltear dá mhalairt in Airteagal 19;

- (k) infheistíochtaí ar bord soithí iascaireachta a rinne gníomhaíochtaí iascaireachta ar feadh níos lú ná 60 lá le linn an dá bhliain féilire roimh an mbliain a tiolacadh an t-iarraitas ar thacaíocht;
- (ka) príomhinneall nó inneall coimhdeach ar shoitheach iascaireachta a ionadú nó a nuachóiriú, mura bhforáiltear dá mhalairt in Airteagal 16a.

CAIBIDIL II

Tosaíocht 1: An t-iascach inbhuanaithe agus athbhunú agus caomhnú acmhainní bitheolaíocha uisceacha a chothú

Roinn 1: Raon feidhme na Tacaíochta

Airteagal 14 *Cuspóirí sonracha*

1. Leis an tacaíocht faoin gCaibidil seo cumhdófar idirghabhálacha a rannchuideoidh le cuspóirí CBI a bhaint amach, mar a leagtar amach in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, trí cheann amháin nó níos mó de na cuspóirí sonracha seo a leanas:
 - (a) Gníomhaíochtaí iascaireachta atá inbhuanaithe ó thaobh an gheilleagair, na sochaí agus an chomhshaoil de a neartú;
 - (b) Éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus astaíochtaí CO₂ a laghdú trí na hinnill ar shoithí iascaireachta a ionadú nó a nuachóiriú;
 - (c) Oiriúnú na hacmhainneachta iascaireachta do dheiseanna iascaireachta i gcásanna scor buan acmhainneachta iascaireachta a chur chun cinn agus rannchuidiú le caighdeán cóir maireachtála i gcásanna scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta;
 - (d) Rialú agus forfheidhmiú éifeachtúil iascaigh a chothú, lena n-áirítear an iascaireachta neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte a chomhrac, mar aon le sonraí iontaofa le haghaidh cinnteoireacht eolasbhunaithe;
 - (e) Cothrom na Féinne ó thaobh iomaíochta de a chur chun cinn do tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ó na réigiúin is forimeallaí; agus
 - (f) Rannchuidiú le cosaint agus le hathbhunú na bithéagsúlachta uiscí agus éiceachóras uisceach.
2. *[scriosta]*
3. Féadfaidh feidhm a bheith ag an tacaíocht dá bhforáiltear faoin gCaibidil seo maidir le hiascaireacht intíre faoi na coinníollacha dá bhforáiltear in Airteagal 15a.

Roinn 2: Coinníollacha sonracha

Airteagal 15

Soithí iascaireachta a aistriú nó iad a aistriú go clár loingseoireachta eile

I gcás ina ndeonófar an tacaíocht faoin gCaibidil seo i dtaca le soitheach iascaireachta de chuid an Aontais, ní aistreofar an soitheach sin nó ní aistreofar go clár loingseoireachta eile é, lasmuigh den Aontas, le linn ar a laghad na gcúig bliana tar éis fócaíocht deiridh na hoibríochta dár tugadh tacaíocht.

Airteagal 15a

Iascaireacht intíre

1. Ní bheidh feidhm ag na forálacha a leagtar síos i bpointe (a) d'Airteagal 16(4), i bpointe (a) d'Airteagal 16a(2), i bpointí (a) agus (d) d'Airteagal 16b(2), in Airteagal 17, i bpointí (a) go (d) d'Airteagal 18(1a), ná ag an tagairt do Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 i bpointe (d) d'Airteagal 16b(3) maidir le soithí iascaireachta intíre.
2. I gcás soithí iascaireachta intíre, cuirfear na tagairtí don dáta iontrála i seirbhís, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, in ionad na dtagairtí don dáta clárúcháin i gclár cabhlaigh an Aontais i bpointí (d) agus (e) d'Airteagal 16(4), i bpointe (b) d'Airteagal 16a(2) agus i bpointe (c) d'Airteagal 16b(2).

Airteagal 16

An chéad soitheach iascaireachta a fháil

1. De mhaolú ar phointe (b) d'Airteagal 13, féadfaidh CEMID tacaíocht a chur ar fáil i ndáil leis an gcéad soitheach iascaireachta a fháil, nó úinéireacht pháirteach a fháil air.
Cuirfidh an tacaíocht a luaitear sa chéad fhomhír leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 14(1).
2. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach do dhuine nádúrtha ar fíor an méid seo a leanas ina leith:
 - a) níl sé níos sine ná 40 bliain d'aois ar an dáta a gcuirtear isteach an t-iarratas ar thacaíocht; agus
 - b) tá cúig bliana oibre ar a laghad caite ag an té sin mar iascaire nó tá cáilíocht leordhóthanach bainte amach aige nó aici.
- 2a. Féadfar tacaíocht faoi mhír 1 a dheonú freisin d'eintitis dhlítheanacha atá faoi lánúinéireacht duine nádúrtha amháin nó níos mó daoine nádúrtha a chomhlíonann gach ceann acu na coinníollacha a leagtar amach i mír 2.
- 2b. Féadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú i gcás daoine dlítheanacha éagsúla, a chomhlíonann gach duine acu na coinníollacha a leagtar amach i mír 2, chun an chéad soitheach iascaireachta a fháil go comhpháirteach.
- 2c. Féadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú freisin i gcás duine nádúrtha chun úinéireacht pháirteach a fháil ar shoitheach iascaireachta, ar duine nádúrtha é a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach i mír 2 agus a measfar go bhfuil cearta rialaithe aige sa soitheach sin trí 33 % ar a laghad den soitheach nó de scaireanna an tsoithigh a bheith faoina úinéireacht aige, nó i gcás eintiteas dlíthiúil a chomhlíonann na coinníollacha a leagtar amach i mír 2a agus a measfar go bhfuil cearta rialaithe aige sa soitheach sin trí 33 % ar a laghad den soitheach nó de scaireanna an tsoithigh a bheith faoina úinéireacht aige.

3. *[scriosta]*

4. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach maidir le soitheach iascaireachta ar fíor ina leith an méid seo a leanas:
- (a) baineann sé le roinn chabhlaigh ar léiríodh ina leith sa tuarascáil deiridh maidir le hacmhainneacht iascaireachta, dá dtagraítear in Airteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, go bhfuil cothromaíocht inti maidir leis na deiseanna iascaireachta atá ar fáil di;
 - (b) tá sé feistithe le haghaidh gníomhaíochtaí iascaireachta;
 - (c) ní faide ná 24 mhéadar fad foriomlán an tsoithigh;
 - (d) tá sé cláraithe i gclár cabhlaigh an Aontais ar feadh ar a laghad trí bliana féilire roimh an mbliain a tíolacadh an t-iarratas ar thacaíocht i gcás soitheach iascaireachta cósta ar mhionscála, agus ar feadh cúig bliana féilire ar a laghad i gcás cineál eile soithigh; agus
 - (e) go raibh sé cláraithe i gclár cabhlaigh an Aontais ar feadh 30 bliain féilire roimh an mbliain a tíolacadh an t-iarratas ar thacaíocht.
5. Tacaíocht faoin Airteagal seo chun an chéad soitheach iascaireachta á fháil, ní measfar é aistriú úinéireachta ar ghnóthas faoi phointe (f) d'Airteagal 13.

Airteagal 16a

Príomhinneall nó inneall coimhdeach a ionadú nó a nuachóiriú

1. De mhaolú ar phointe (l) d'Airteagal 13, féadfaidh CEMID tacú le hionadú nó nuachóiriú príomh-innill nó innill choimhdigh de chuid soitheach iascaireachta nach faide ná 24 mhéadar a fhad foriomlán.
- An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 14(1).
2. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach amháin ar na coinníollacha seo a leanas:
- (a) baineann an soitheach le roinn chabhlaigh ar léiríodh ina leith sa tuarascáil deiridh maidir le hacmhainneacht iascaireachta, dá dtagraítear in Airteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, go raibh cothromaíocht inti maidir leis na deiseanna iascaireachta atá ar fáil di;
 - (b) bhí an soitheach cláraithe i gclár cabhlaigh an Aontais ar feadh 5 bliana féilire, ar a laghad, roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarratas ar thacaíocht;
 - (c) i gcás soithí iascaireachta cósta ar mhionscála, ní mó an chumhacht in kW atá ag an inneall nua nó nuachóirithe ná ag an inneall a bhí ann cheana; agus
 - (d) i gcás soithí eile nach faide ná 24 mhéadar a bhfad foriomlán, ní mó an chumhacht in kW atá ag an inneall nua nó nuachóirithe ná ag an inneall a bhí ann cheana agus beidh laghdú 20 % ar a laghad ar na hastaíochtaí CO₂ as an inneall nua sin le hais an innill a bhí ann cheana.
3. Áiríteoidh na Ballstáit go ndéanfar fíorú fisiciúil ar gach inneall ionadaithe nó nuachóirithe.

4. Ní chuirfear aon acmhainneacht nua in ionad acmhainneacht iascaireachta a tarraingíodh siar mar thoradh ar ionadú nó nuachóiriú príomhinnill nó innill choimhdigh.
5. Measfar gur comhlíonadh an laghdú ar astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a cheanglaítear faoi phointe (d) de mhír 2 in aon cheann de na cásanna seo a leanas:
 - (a) i gcás inar léir ó fhaisnéis atá deimhnithe ag monaróir na n-inneall lena mbaineann mar chuid de chineálcheadú nó de dheimhniú táirge go n-astaíonn an t-inneall nua 20 % níos lú dé-ocsaíde carbóin ná an t-inneall atá á ionadú; nó
 - (b) i gcás inar léir ó fhaisnéis atá deimhnithe ag monaróir na n-inneall lena mbaineann mar chuid de chineálcheadú nó de dheimhniú táirge go n-astaíonn an t-inneall nua 20 % níos lú breosla ná an t-inneall atá á ionadú.

I gcás nach féidir comparáid a dhéanamh idir na hastaíochtaí dé-ocsaíde carbóin nó an t-ídiú breosla leis an bhfaisnéis ábhartha atá deimhnithe ag monaróir na n-inneall lena mbaineann mar chuid de chineálcheadú nó de dheimhniú táirge le haghaidh ceann amháin nó an dá cheann de na hinnill, measfar go mbeidh an laghdú ar astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a cheanglaítear faoi phointe (d) de mhír 2 comhlíonta in aon cheann de na cásanna seo a leanas:

- (a) úsáideann an t-inneall nua teicneolaíocht atá tíosach ar fhuinneamh agus go bhfuil 7 mbliana, ar a laghad, de dhíofa idir aois an innill nua agus an t-inneall atá á ionadú;
- (b) úsáideann an t-inneall nua cineál breosla nó córas tiomána a mheastar go n-astaíonn sé níos lú dé-ocsaíde carbóin ná an t-inneall atá á ionadú;
- (c) déanann an Ballstát a thomhas go n-astaíonn an t-inneall nua 20 % níos lú dé-ocsaíde carbóin nó go n-úsáideann sé 20 % níos lú breosla ná an t-inneall atá á ionadú faoi ghnáthiarracht iascaireachta an tsoithigh lena mbaineann.

Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun na teicneolaíochtaí atá tíosach ar fhuinneamh dá dtagraítear i bpointe (a) den dara fomhír a shainaithint agus chun na heilimintí modheolaíochta do chur chun feidhme phointe (c) den dara fomhír a shonrú a thuilleadh. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

Airteagal 16b

Méadú in olltonnáiste soithigh iascaireachta chun an tsábháilteacht, na dálaí oibre nó an éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú

1. De mhaolú ar phointe (a) d'Airteagal 13, féadfaidh CEMID tacú le hoibríochtaí a mhéadaíonn olltonnáiste soithigh iascaireachta ar mhaithe le sábháilteacht, dálaí oibre nó éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 14(1).

2. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach amháin ar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) baineann an soitheach iascaireachta le roinn chabhlaigh ar léiríodh ina leith sa tuarascáil deiridh maidir le hacmhainneacht iascaireachta, dá dtagraítear in Airteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, go raibh cothromaíocht idir a hacmhainneacht iascaireachta agus na deiseanna iascaireachta atá ar fáil di;
- (b) ní faide ná 24 mhéadar fad foriomlán an tsoithigh iascaireachta;
- (c) tá an soitheach iascaireachta cláraithe i gclár cabhlaigh an Aontais don 10 mbliana féilire, ar a laghad, roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarraitas ar thacaíocht; agus
- (d) cúiteofar iontráil na hacmhainneachta iascaireachta nua sa chabhlach arna giniúint ag an oibríocht tríd ar a laghad an méid céanna acmhainneachta iascaireachta gan cúnamh poiblí a tharraingt siar roimhe sin ón roinn chabhlaigh chéanna nó ó roinn chabhlaigh eile dá léirítear sa tuarascáil is déanaí maidir le hacmhainneacht iascaireachta, dá dtagraítear in Airteagal 22(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, nach bhfuil a hacmhainneacht iascaireachta cothrom leis na deiseanna iascaireachta atá ar fáil.

3. Chun críoch mhír 1 den Airteagal seo, ní bheidh incháilithe ach na hoibríochtaí seo a leanas:

- (a) an méadú ar an olltonnáiste is gá chun saoráidí cóiríochta a shuiteáil nó a athchóiriú ina dhiaidh sin a bheidh ann d'úsáid eisiach na foirne, lena n-áirítear saoráidí sláintíochta, comhlimistéir, saoráidí cistine agus struchtúir boird fothana;
- (b) an méadú ar an olltonnáiste is gá chun córais choiscthe dóiteáin ar bord, córais sábháilteachta agus aláraim nó córais laghdaithe torainn a fheabhsú nó a shuiteáil ina dhiaidh sin;
- (c) an méadú ar an olltonnáiste is gá chun córais chomhtháite droichid a shuiteáil ina dhiaidh sin chun loingseoireacht nó rialú innill a fheabhsú;
- (d) an méadú ar an olltonnáiste is gá chun inneall nó córas tiomána a shuiteáil nó a athchóiriú ina dhiaidh sin a léiríonn éifeachtúlacht fuinnimh níos fearr nó astaíochtaí CO₂ níos ísle i gcomparáid leis an staid a bhí ann roimhe sin, nach mó an chumhacht ná cumhacht innill an tsoithigh iascaireachta a deimhníodh roimhe sin de bhun Airteagal 40(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009, agus a bhfuil aschur uasta cumhachta deimhnithe ag an monaróir don inneall sin nó don tsamhail córais tiomána sin;
- (e) athsholáthar nó athchóiriú an bhogha bhleibínigh ar choinníoll go bhfeabhsaítear éifeachtúlacht fuinnimh fhoriomlán an tsoithigh iascaireachta leis.

Mar chuid de na sonraí a sholáthraítear de bhun Airteagal 37(3), cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún saintréithe na n-oibríochtaí a dtugtar tacaíocht dóibh faoin Airteagal seo, lena n-áirítear méid na hacmhainneachta iascaireachta atá méadaithe agus cuspóir an mhéadaithe acmhainneachta iascaireachta sin.

- 4. Ní chumhdófar le tacaíocht faoin Airteagal seo oibríochtaí a bhaineann le hinfheistíochtaí atá dírithe ar shábháilteacht, ar dhálaí oibre nó ar éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú i gcás nach méadaíonn na hoibríochtaí sin acmhainneacht iascaireachta an tsoithigh lena mbaineann. Féadfar tacú leis na hoibríochtaí sin i gcomhréir le hAirteagal 12a.

Airteagal 17 *Scor buan gníomhaíochtaí iascaireachta*

1. De mhaolú ar phointe (d) d'Airteagal 13, féadfaidh CEMID tacú le cúiteamh as scor buan gníomhaíochtaí iascaireachta.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonracha dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 14(1).

2. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach amháin ar na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) tá an scor beartaithe mar uirlis de phlean gníomhaíochta dá dtagraítear in Airteagal 22(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
 - (b) cuirtear an scor buan i gcrích tríd an soitheach iascaireachta a bhriseadh nó trína chur as feidhm agus a iarfheistiú i gcomhair gníomhaíochtaí eile seachas iascaireacht tráchtála, agus na bearta sin fós i gcomhréir le cuspóirí Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus na bpleananna ilbhliantúla dá dtagraítear sa Rialachán sin;
 - (c) tá an soitheach cláraithe mar shoitheach gníomhach agus rinne sé gníomhaíochtaí iascaireachta ar muir ar feadh 90 lá sa bhliain, ar a laghad, le linn an dá bhliain féilire deiridh roimh dháta chur isteach an iarratais ar thacaíocht;
 - (d) déantar an acmhainneacht iascaireachta choibhéiseach a bhaint go buan de chlár loingseoireachta an Aontais agus déantar na ceadúnais agus údaruithe iascaireachta a tharraingt siar go buan, i gcomhréir le hAirteagal 22(5) agus (6) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013; agus
 - (e) ní chláróidh an tairbhí aon soitheach iascaireachta laistigh de chúig bliana tar éis an tacaíocht sin a fháil.
3. Ní fhéadfar an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 a dheonú ach dóibh seo a leanas amháin:
 - (a) úinéirí soithí iascaireachta de chuid an Aontais lena mbaineann an scor buan; nó
 - (b) iascairí a d'oibrigh ar muir ar bord soithigh iascaireachta de chuid an Aontais lena mbaineann an scor buan ar feadh 90 lá sa bhliain ar a laghad le linn an dá bhliain féilire roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarratas ar thacaíocht.

Scoirfidh na hiascairí dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír de ghníomhaíochtaí uile iascaireachta ar feadh cúig bliana tar éis an tacaíocht a fháil. Má fhilleann iascaire ar ghníomhaíochtaí iascaireachtaí a dhéanamh laistigh den tréimhse ama sin, déanfaidh an Ballstát na suimeanna a íocadh go míchuí i leith na hoibríochta a aisghabháil, i gcomhréir leis an tréimhse nár comhlíonadh an coinníoll a leagtar amach sa chéad abairt den mhír seo.

Airteagal 18 *Scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta*

1. De mhaolú ar phointe (d) d'Airteagal 13, féadfaidh CEMID tacú le cúiteamh as scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonracha dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 14(1).

1a. Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach amháin sna cúinsí seo a leanas:

- (a) bearta caomhnaithe, dá dtagraítear in Airteagal 7(1), pointí (a), (b), (c) (i) agus (j) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, nó bearta caomhnaithe coibhéiseacha arna nglacadh ag eagraíochtaí réigiúnacha bainistíochta iascaigh, i gcás inarb infheidhme maidir leis an Aontas;
- (b) bearta an Choimisiúin i gcás bagairt thromchúiseach ar acmhainní bitheolaíocha mara, dá dtagraítear in Airteagal 12 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
- (ba) bearta éigeandála na mBallstát de bhun Airteagal 13 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013;
- (c) nach bhfuil comhaontú comhpháirtíochta maidir le hiascaigh inbhuanaithe nó aon phrótacal a ghabhann leis á chur i bhfeidhm de dheasca cúiseanna *force majeure*; nó
- (d) tubaistí nádúrtha nó teagmhais chomhshaoil nó géarchéimeanna sláinte, arna n-aithint go foirmiúil ag údaráis inniúla an Bhallstáit ábhartha.

2. Ní fhéadfar an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 a dheonú ach amháin i gcás ina gcuirtear stop le gníomhaíochtaí iascaireachta an tsoithigh nó an iascaire lena mbaineann ar feadh 30 lá ar a laghad in aon bhliain féilire ar leith.

2a. Ní fhéadfar an tacaíocht dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 1d a dheonú ach amháin i gcás ina bhfuil gá, bunaithe ar chomhairle eolaíoch, le laghdú ar an iarracht iascaireachta chun na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 2(2) agus i bpointe (a) d'Airteagal 2(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 a bhaint amach.

3. Ní fhéadfar an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 a dheonú ach dóibh seo a leanas amháin:

- (a) úinéirí nó oibreoirí soithí iascaireachta de chuid an Aontais atá cláraithe mar shoithí gníomhacha agus a rinne gníomhaíochtaí iascaireachta ar muir ar feadh 120 lá ar a laghad le linn an dá bhliain féilire deiridh roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarratas ar thacaíocht;
- (b) iascairí a d'oibrigh ar muir ar bord soithigh iascaireachta de chuid an Aontais lena mbaineann an scor sealadach ar feadh 120 lá ar a laghad le linn an dá bhliain féilire roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarratas ar thacaíocht; nó
- (ba) iascairí de chois a rinne gníomhaíochtaí iascaireachta ar feadh 120 lá ar a laghad san dá bhliain féilire deiridh roimh an mbliain a cuireadh isteach an t-iarratas ar thacaíocht.

Ní bheidh feidhm ag an tagairt do líon na laethanta ar muir sa mhír seo maidir le hiascaigh eascanna.

4. Féadfar an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 a dheonú ar feadh uastréimhse 12 mhí in aghaidh an tsoithigh nó an iascaire le linn na clárthréimhse.

5. Na gníomhaíochtaí iascaireachta uile arna ndéanamh ag na soithigh agus na hiascairí lena mbaineann, cuirfear ar fionraí go hiarbhír iad le linn na tréimhse lena mbaineann an scor. Fíoróidh an Ballstát go mbeidh an soitheach nó an t-iascaire éirithe as aon ghníomhaíochtaí iascaireachta le linn na tréimhse lena mbaineann an scor sealadach agus go seachnófar aon róchúiteamh as an soitheach a úsáid chun críocha eile.

Airteagal 19
Rialú agus forfheidhmiú

1. Féadfaidh CEMID tacú le forbairt agus cur chun feidhme córas rialaithe iascaigh de chuid an Aontais dá bhforáiltear in Airteagal 36 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus mar a shonraítear sa bhreis air sin i Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 agus (CE) 1005/2008 ón gComhairle.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 14(1).

2. De mhaolú ar phointe (j) d'Airteagal 13, leis an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 féadfar na nithe seo a leanas a chumhdach chomh maith:

- (a) ceannach, suiteáil agus bainistiú comhpháirteanna ar shoithí, ar comhpháirteanna iad atá riachtanach do chórais éigeantacha rianaithe soithí agus tuairiscithe leictreonacha a úsáidtear chun críocha rialaithe;
- (b) ceannach, suiteáil agus bainistiú comhpháirteanna ar shoithí, ar comhpháirteanna iad atá riachtanach do chórais éigeantacha chianfhaireacháin leictreonacha a úsáidtear chun chur chun feidhme na hoibleagáide gabhálacha a thabhairt i dtír dá dtagraítear in Airteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 a rialú;
- (c) ceannach, suiteáil agus bainistiú gaireas ar shoithí, ar gairis iad chun an tomhas leanúnach éigeantach agus an taifeadadh éigeantach a dhéanamh ar an gcumhacht tiomána innill.

3. Ina theannta sin, féadfar an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a úsáid i ndáil leis an bhfaireachas muirí dá dtagraítear in Airteagal 28 agus leis an gcomhar Eorpach i ndáil le feidhmeanna garda cósta dá dtagraítear in Airteagal 29.

Airteagal 20
Sonraí bitheolaíocha, comhshaoil, teicniúla agus socheacnamaíocha in earnáil an iascaigh a bhailiú, a bhainistiú agus a úsáid

Féadfaidh CEMID tacú le bailiú, bainistiú, úsáid agus próiseáil sonraí bitheolaíocha, comhshaoil, teicniúla agus socheacnamaíocha in earnáil an iascaigh, mar a fhoráiltear dó in Airteagal 25(1) agus (2) agus in Airteagal 27 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, agus mar a shonraítear sa bhreis air sin i Rialachán (AE) Uimh. 2017/1004, ar bhonn na bpleananna oibre náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 2017/1004.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad mhír den Airteagal seo, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 14(1).

Airteagal 21
Cothrom na Féinne ó thaobh iomaíochta de a chur chun cinn do tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ó na réigiúin is forimeallaí

Féadfaidh CEMID tacú le cúiteamh na gcostas breise a thabhaíonn na hoibreoirí le linn iascaireacht, feirmeoireacht, próiseáil agus margú táirgí áirithe iascaigh agus dobharshaothraithe ó na réigiúin is forimeallaí.

An tacaíocht dá dtagraítear sa chéad mhír den Airteagal seo, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 14(1).

Ní fhéadfar tacaíocht faoin Airteagal seo a dheonú ach amháin ar na coinníollacha dá bhforáiltear in Airteagal 29b.

Airteagal 22

Bithéagsúlacht uisceach agus éiceachórais uisceacha a chosaint agus a athbhunú

1. Féadfaidh CEMID tacú le gníomhaíochtaí a rannchuidíonn le cosaint agus le hathbhunú na bithéagsúlachta uiscí agus na n-éiceachóras uisceach, lena n-áirítear in uiscí intíre.

An tacaíocht a luaitear sa chéad fhomhír, úsáidfear í i ndáil leis an gcuspóir sonracha dá dtagraítear i bpointe (f) d'Airteagal 14(1).

2. An tacaíocht dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh sí an méid seo a leanas, *inter alia*, a chumhach:
 - (a) cúitimh d'iascairí le haghaidh trealamh iascaireachta caillte agus bruscar muirí a bhailiú go héighníomhach ón bhfarraige;
 - (b) infheistíochtaí i gcalafoirt nó i mbonneagar eile chun saoráidí glactha leordhóthanacha a sholáthar le haghaidh trealamh iascaireachta caillte agus bruscar muirí arna mbailiú ón bhfarraige;
 - (c) gníomhaíochtaí darb aidhm dea-stádas comhshaoil sa mhuirtheimpeallacht a bhaint amach, mar a leagtar amach in Airteagal 1(1) de Threoir 2008/56/CE;
 - (d) cur chun feidhme na mbeart um chosaint spásúil arna nglacadh de bhun Airteagal 13(4) de Threoir 2008/56/CE;
 - (e) bainistiú, athbhunú, faireachas agus faireachán maidir le limistéir Natura 2000, agus na creataí gníomhaíochta tosaíochta arna mbunú de bhun Airteagal 8 de Threoir 92/43/CEE á gcur san áireamh;
 - (f) cosaint speiceas faoi Threoir 92/43/CEE agus faoi Threoir 2009/147/CE, agus na creataí gníomhaíochta tosaíochta arna mbunú de bhun Airteagal 8 de Threoir 92/43/CEE á gcur san áireamh;
 - (fa) athbhunú uiscí intíre i gcomhréir le clár na mbeart arna bhunú de bhun Airteagal 11 de Threoir 2000/60/CE.

CAIBIDIL III

Tosaíocht 2: Gníomhaíochtaí dobharshaothraithe inbhuanaithe agus próiseáil agus margaíocht táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chothú, ag rannchuidiú le slándáil bia san Aontas.

Roinn 1: Raon feidhme na tacaíochta

Airteagal 22a

Cuspóirí sonracha

1. Leis an tacaíocht faoin gCaibidil seo, cumhdófar idirghabhálacha a rannchuideoidh le cuspóirí CBI a bhaint amach, mar a leagtar amach in Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 iad, trí dhíriú ar na cuspóirí sonracha seo a leanas:

- (a) gníomhaíochtaí do bharshaothraithe inbhuanaithe a chur chun cinn, go háirithe iomaíochas táirgeachta do bharshaothraithe a neartú agus a áirithiú ag an am céanna go mbeidh na gníomhaíochtaí inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de san fhadtárma;
 - (b) margaíocht, cáilíocht agus breisluach táirgí iascaigh agus do bharshaothraithe a chur chun cinn, chomh maith le próiseáil na dtáirgí sin.
2. De mhaolú ar phointe (i) d'Airteagal 13, i gcás imeachtaí eisceachtúla a ghineann suaitheadh suntasach sna margaí, féadfar an méid seo a leanas a áireamh sa tacaíocht dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 1:
- (a) cúitimh d'oibreachaí san earnáil iascaigh agus do bharshaothraithe as a n-ioncam caillte nó costais bhreise; agus
 - (b) cúitimh d'eagraíochtaí aitheanta táirgeoirí agus do chomhlachais eagraíochtaí táirgeoirí a stóráilann táirgí iascaigh a liostaítear in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013, ar chuntar go stóráiltear na táirgí sin i gcomhréir le hAirteagal 30 agus 31 den Rialachán sin.
- Ní fhéadfaidh an tacaíocht dá dtagraítear sa chéad fhomhír a bheith incháilithe ach amháin má tá sé leagtha amach ag an gCoimisiún trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme gur tharla teagmhas eisceachtúil. Ní bheidh caiteachas incháilithe ach amháin le linn na tréimhse a leagtar amach sa chinneadh cur chun feidhme sin.
3. De bheis ar na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i bpointe (a) de mhír 1 laistigh de raon feidhme Airteagal 2 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, féadfar a chumhdach freisin le tacaíocht faoin gcuspóir sonracha sin idirghabhálacha a rannchuidíonn le do bharshaothrú lena soláthraítear seirbhísí comhshaoil, mar aon le sláinte agus leas ainmhithe a áirithiú i ndobharshaothrú i gcomhréir le raon feidhme Rialachán (AE) 2016/429.
4. Le tacaíocht faoi phointe (b) de mhír 1 féadfar rannchuidiú freisin le cuspóirí Chomheagrú na Margaí i dtáirgí iascaigh agus do bharshaothraithe a bhaint amach, dá bhforáiltear in Airteagal 35 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, lena n-áirítear na pleananna táirgthe agus margaíochta mar a thuairiscítear iad in Airteagal 28 de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013.

Roinn 2: Coinníollacha sonracha

Airteagal 23 *An do bharshaothrú*

Chun an cuspóir sonracha dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 22a(1) a bhaint amach a mhéid a bhaineann le gníomhaíochtaí do bharshaothraithe a chur chun cinn, beidh an tacaíocht comhleánúach leis na pleananna straitéiseacha náisiúnta ilbhliantúla chun do bharshaothrú a fhorbairt dá dtagraítear in Airteagal 34(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013.

Airteagal 24
Scriosta

Airteagal 25
Próiseáil táirgí iascaireachta agus táirgí dobharshaothraithe

Chun an cuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 22a(1) a bhaint amach a mhéid a bhaineann le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a phróiseáil, ní dheonófar tacaíocht d'fhiontair seachas FBManna ach trí na hionstraimí airgeadais dá bhforáiltear in Airteagal 52 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna] nó trí InvestEU, i gcomhréir le hAirteagal 10 den Rialachán sin.

CAIBIDIL IV

Tosaíocht 3: Geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú

Roinn 1: Raon feidhme na tacaíochta

Airteagal 25a
Cuspóir sonrach

Cumhdófar le tacaíocht faoin gCaibidil seo idirghabhálacha a rannchuidíonn le geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus le forbairt inbhuanaithe na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú.

Roinn 2: Coinníollacha sonracha

Airteagal 26
An fhorbairt áitiúil faoi stiúir an phobail

1. Chun an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 25a a bhaint amach, déanfar tacaíocht a chur chun feidhme tríd an bhforbairt áitiúil faoi stiúir an phobail a leagtar amach in Airteagal 25 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna].
2. Chun críche tacaíocht ó CEMID, áiríteofar leis na straitéisí forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail dá dtagraítear in Airteagal 26 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna] go mbainfidh pobail i limistéir iascaireachta nó dobharshaothraithe leas agus tairbhe níos fearr as na deiseanna a thugann an geilleagar gorm inbhuanaithe dóibh, agus tairbhe á bhaint as acmhainní comhshaoil, cultúrtha, sóisialta agus daonna agus na hacmhainní sin á neartú.
3. Féadfaidh raon straitéisí a bheith ann, idir straitéisí atá dírithe ar iascach nó ar dobharshaothrú agus straitéisí níos forleithne atá dírithe ar éagsúlú pobal áitiúil.

Airteagal 27
Scriosta

CAIBIDIL V

Tosaíocht 4: Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a neartú agus aigéin agus farraigí sábháilte, slána, glána a bhainistítear go hinbhuanaithe a áirithiú

Roinn 1: Raon feidhme na tacaíochta

Airteagal 27a
Cuspóir sonrach

Cumhdófar le tacaíocht faoin gCaibidil seo idirghabhálacha a rannchuidíonn le bainistiú inbhuanaithe na bhfarraigí agus na n-aigéan a neartú trí eolas muirí, faireachas muirí agus comhar an gharda cósta a chur chun cinn.

Roinn 2: Coinníollacha sonracha

Airteagal 27b
Eolas muirí

Tacaíocht arna deonú chun an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 27a a bhaint amach trí eolas muirí a chur chun cinn, rannchuideoidh sí le gníomhaíochtaí lena ndírítear ar shonraí a bhailiú, a bhainistiú, a anailísiú, a phróiseáil, agus a úsáid chun feabhas a chur ar an eolas faoi staid na muirthimpeallachta, d'fhonn an méid seo a leanas a dhéanamh:

- (a) na ceanglais maidir le faireachán agus ainmniú agus bainistiú láithreán faoi Threoracha 92/43/CEE agus 2009/147/CE a chomhlíonadh;
- (b) tacaíocht a thabhairt don phleanáil spásúil mhuirí dá dtagraítear i dTreoir 2014/89/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle; nó
- (c) feabhas a chur ar cháilíocht agus comhroinnt sonraí tríd an Líonra Eorpach um Breathnóireacht agus Sonraí Muirí (EMODnet).

Airteagal 28
An faireachas muirí

1. Chun an cuspóir sonrach atá in Airteagal 27a a bhaint amach trí fhaireachas muirí a chur chun cinn, deonófar tacaíocht do ghníomhaíochtaí a rannchuidíonn le cuspóirí na Timpeallachta Comónta um Chomhroinnt Faisnéise a bhaint amach.
2. An tacaíocht do ghníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh sí rannchuidiú freisin le forbairt agus cur chun feidhme córais rialaithe iascaigh de chuid an Aontais faoi na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 19.

Airteagal 29
Comhar an gharda cósta

1. Tacaíocht arna deonú chun an cuspóir sonrach dá dtagraítear in Airteagal 27a a bhaint amach trí chomhar an gharda cósta a chur chun cinn, rannchuideoidh sí le gníomhaíochtaí arna ndéanamh ag údaráis náisiúnta faoi chuimsiú an chomhair Eorpaigh um fheidhmeanna garda cósta dá dtagraítear in Airteagal 69 de Rialachán (AE) 2019/1896 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Airteagal 2b de Rialachán (AE) 2016/1625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/473 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.
2. An tacaíocht do ghníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1, féadfaidh sí rannchuidiú freisin le forbairt agus cur chun feidhme córais rialaithe iascaigh de chuid an Aontais faoi na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 19.

CAIBIDIL Va
Forbairt inbhuanaithe na réigiúin is forimeallaí

Airteagal 29a
Plean gníomhaíochta do na réigiúin is forimeallaí

I gcomhréir le hAirteagal 9(3), déanfaidh na Ballstáit lena mbaineann, mar chuid dá gclár, plean gníomhaíochta a ullmhú le haghaidh gach ceann dá réigiúin is forimeallaí, lena leagfar síos an méid seo a leanas:

- (a) straitéis maidir leis an saothrú inbhuanaithe iascach agus maidir le hearnálacha den gheilleagar inbhuanaithe gorm a fhorbairt;
- (b) tuairisc ar na príomhghníomhaíochtaí atá beartaithe agus na hacmhainní airgeadais comhfhreagracha, lena n-áirítear:
 - i. an tacaíocht struchtúrtha don earnáil iascaigh agus dobharshaothraithe faoi Theideal II;
 - ii. an cúiteamh do chostais bhreise dá dtagraítear in Airteagail 21 agus 29b, lena n-áirítear an mhodheolaíocht chun é a ríomh;
 - iii. aon infheistíochtaí eile sa gheilleagar gorm inbhuanaithe is gá chun forbairt inbhuanaithe cois cósta a bhaint amach.

Airteagal 29b
Cúiteamh as costais bhreise le haghaidh táirgí iascaigh agus táirgí dobharshaothraithe

1. Chun cúiteamh na gcostas breise a thabhaíonn oibreoirí agus táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ó na réigiúin is forimeallaí á n-iascaireacht, á saothrú, á bpróiseáil agus á margú acu a chur chun feidhme, costais bhreise dá dtagraítear in Airteagal 21, cinnfidh gach Ballstát lena mbaineann, i gcomhréir leis na critéir a leagtar síos i gcomhréir le mír 6 den Airteagal seo agus maidir le gach réigiún is forimeallaí, liosta na dtáirgí iascaigh agus dobharshaothraithe agus cainníocht na dtáirgí sin atá incháilithe do chúiteamh.
2. Agus an liosta agus na cainníochtaí dá dtagraítear i mír 1 á mbunú acu, cuirfidh na Ballstáit san áireamh na tosca ábhartha ar fad, go háirithe an gá lena áirithiú go bhfuil an cúiteamh ag luí le rialacha an Chomhbheartais Iascaigh.

3. Ní dheonófar an cúiteamh le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe:
- (a) arna ngabháil ag soithí tríú tír, cé is moite de shoithí iascaireachta faoi bhratach Veiniséala a oibríonn in uiscí an Aontais, i gcomhréir le Cinneadh (AE) 2015/1565 ón gComhairle;
 - (b) arna ngabháil ag soithí iascaireachta an Aontais nach bhfuil cláraithe i gcalafort i gceann amháin de na réigiúin is forimeallaí;
 - (c) arna n-allmhairiú ó thríú tíortha.
4. Ní bheidh feidhm ag pointe (b) de mhír 3 má sháraíonn acmhainn reatha an tionscail phróiseála sa réigiún is forimeallaí lena mbaineann cainníocht an amhábhair arna sholáthar.
5. Chun an róchúiteamh a sheachaint maidir leis an gcúiteamh a íocfar do na tairbhíthe ata i mbun gníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1 sna réigiúin is forimeallaí nó ar úinéirí soithigh iad atá cláraithe i gcalafort sna réigiúin sin agus atá ag oibriú ann, cuirfear san áireamh an méid seo a leanas:
- (a) na costais bhreise a eascraíonn as míbhuntáistí sonracha na réigiún lena mbaineann i gcás gach táirge iascaigh nó dobharshaothraithe nó gach catagóir táirgí; agus
 - (b) aon chineál eile idirghabhála poiblí a dhéanann difear do leibhéal na gcostas breise.
6. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 52 lena bhforlíontar an Rialachán seo trí na critéir a leagan síos maidir le ríomh na gcostas breise a eascraíonn as míbhuntáistí sonracha na réigiún lena mbaineann.

Airteagal 29c

Státchabhair chun an cúiteamh as costais bhreise a chur chun feidhme

Féadfaidh na Ballstáit maoiniú breise a dheonú chun an cúiteamh dá dtagraítear in Airteagal 21 a chur chun feidhme. I gcásanna mar sin, tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoin Státchabhair, agus féadfaidh an Coimisiún í a fhormheas i gcomhréir leis an Rialachán seo mar chuid den chúiteamh sin. Státchabhair arna fógairt mar sin, measfar go mbeidh fógra tugtha ina leith de réir bhrí na chéad abairte d'Airteagal 108(3) CFAE.

Airteagal 29d

Meastóireacht

Agus an mheastóireacht mheántearma dá dtagraítear in Airteagal 40 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos forálacha coiteanna], á déanamh aige, scrúdóidh an Coimisiún go sonrach forálacha na Caibidle seo, lena n-áirítear na forálacha sin a bhaineann le costais bhreise a chúiteamh.

CAIBIDIL VI

Rialacha le haghaidh cur chun feidhme faoi bhainistíocht chomhroinnte

Roinn 1: Tacáíocht ó CEMID

Airteagal 30
An cúiteamh a ríomh

Cúiteamh le haghaidh costais bhreise nó ioncam caillte agus cúiteamh eile dá bhforáiltear faoin Rialachán seo, déanfar é a dheonú faoi cheann de na foirmeacha dá dtagraítear i bpointí (b) (c), (d) agus (e) d'Airteagal 48(1) de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna].

Airteagal 31
Rátaí cómhaoinithe a chinneadh

Is é 70 % a bheidh ina uasráta cómhaoinithe CEMID in aghaidh an chuspóra shonraigh cé is moite den chuspóir sonrach dá dtagraítear i bpointe (e) d'Airteagal 14(1), a mbeidh 100 % i gceist leis.

Airteagal 32
Déine an chúinimh phoiblí

1. Cuirfidh na Ballstáit i bhfeidhm uasráta déine cabhrach de 50 % de chaiteachas incháilithe iomlán na hoibríochta.
2. De mhaolú ar mhír 1, leagtar amach in Iarscríbhinn III uasrátaí sonracha déine cabhrach.
3. I gcás ina dtagann oibríocht amháin faoi níos mó ná ceann amháin de línte 2 go 19 d'Iarscríbhinn III, beidh feidhm ag an uasráta déine cabhrach.
4. I gcás ina dtagann oibríocht amháin faoi cheann amháin nó níos mó ná ceann amháin de línte 2 go 19 d'Iarscríbhinn III agus ina dtagann sí, ag an am céanna, faoi líne 1 den Iarscríbhinn sin, beidh feidhm ag an uasráta déine cabhrach dá dtagraítear i líne 1.

Roinn 2: Bainistíocht airgeadais

Airteagal 33
Briseadh sa sprioc-am íocaíochta

1. I gcomhréir le hAirteagal 90(4) de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], féadfaidh an Coimisiún an sprioc-am íocaíochta a bhriseadh i ndáil le hiarratas ar íocaíocht nó i ndáil le cuid den iarratas sin i gcás ina bhfuil fianaise ann a thugann le fios nár chomhlíon Ballstát na rialacha infheidhme faoi CBI, más dócha go ndéanfaidh an neamh-chomhlíonadh sin difear don chaiteachas atá in iarratas íocaíochta dá bhfuil an íocaíocht eatramhach á hiarraidh.
2. Sula ndéantar an briseadh dá dtagraítear i mír 1, cuirfidh an Coimisiún in iúl don Bhallstát lena mbaineann go bhfuil fianaise ann a thugann le fios nár comhlíonadh na rialacha agus tabharfar deis don Bhallstát barúlacha a chur i láthair laistigh de thréimhse réasúnta ama.
3. Beidh an briseadh dá dtagraítear i mír 1 comhréireach, ag féachaint do chineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh na neamhchomhlíontachta.

4. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na cásanna neamhchomhlíontachta dá dtagraítear i mír 1 a shainiú. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

Airteagal 34
Íocaíochtaí a chur ar fionraí

1. I gcomhréir le hAirteagal 91(3) de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena gcuirfear ar fionraí iomlán na n-íocaíochtaí eatramhacha nó cuid de na híocaíochtaí faoin gclár i gcás ina ndéanann Ballstát neamhchomhlíonadh tromchúiseach ar na rialacha is infheidhme faoi CBI, más dócha go ndéanfaidh an neamhchomhlíonadh tromchúiseach sin difear don chaiteachas atá in iarratas ar íocaíocht dá bhfuil an íocaíocht eatramhach á iarraidh.
2. Sula gcuirfear íocaíocht ar fionraí mar a thagraítear dó i mír 1, cuirfidh an Coimisiún in iúl don Bhallstát go measann an Coimisiún go bhfuil cás tromchúiseach ann de neamhchomhlíonadh na rialacha is infheidhme faoi CBI agus tabharfar deis don Bhallstát barúlacha a chur i láthair laistigh de thréimhse réasúnta ama.
3. Beidh an fhionraí dá dtagraítear i mír 1 comhréireach le cineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh an neamh-chomhlíonta thromchúisigh.
4. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na cásanna de neamhchomhlíonadh tromchúiseach dá dtagraítear i mír 1 a shainiú. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

Airteagal 35
Ceartuithe airgeadais arna ndéanamh ag na Ballstáit

1. I gcomhréir le hAirteagal 97(4) de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], cuirfidh na Ballstáit ceartuithe airgeadais i bhfeidhm mura n-urramaítear na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 12(2) den Rialachán seo.
2. I gcásanna ina gcuirtear i bhfeidhm na ceartuithe airgeadais dá dtagraítear i mír 1, cinnfidh na Ballstáit méid an cheartaithe, agus beidh an ceartú sin comhréireach, ag féachaint do chineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh an tsáraithe nó an chiona a rinne an tairbhí agus a thábhachtaí atá an rannchuidiú ó CEMID do ghníomhaíocht eacnamaíoch an tairbhí.

Airteagal 36
Ceartuithe airgeadais arna ndéanamh ag an gCoimisiún

1. I gcomhréir le hAirteagal 98(5) de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena ndéanfar ceartuithe airgeadais trí iomlán an rannchuidithe ón Aontas, nó cuid den rannchuidiú sin le clár ar leith, a chur ar ceal, más rud é, i ndiaidh dó tabhairt faoin scrúdú is gá, go measann sé:

- (a) go ndéantar difear do chaiteachas a áirítear in iarratas ar íocaíocht le cásanna nach n-urramaíonn an tairbhí na hoibleagáidí dá dtagraítear in Airteagal 12(2) agus nár cheartaigh an Ballstát é sin sular osclaíodh an nós imeachta ceartúcháin faoin mír seo;
- (b) go ndéantar difear do chaiteachas a áirítear in iarratas ar íocaíocht le cás ina ndearna Ballstát neamhchomhlíonadh tromchúiseach ar rialacha CBI agus ar cuireadh an íocaíocht ar fionraí faoi Airteagal 34 dá dheasca agus ina dteipeann ar an mBallstát sin fós féin a thaispeáint go bhfuil na gníomhaíochtaí riachtanacha leasúcháin déanta aige lena áirithiú go gcomhlíonfaí agus go bhforfheidhmeofaí na rialacha is infheidhme sa todhchaí.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

- 2. Cinnfidh an Coimisiún méid an cheartaithe ag féachaint do chineál, tromchúis, fad agus athdhéanamh an neamh-chomhlíonta thromchúisigh arna dhéanamh ag an mBallstát nó ag an tairbhí maidir le rialacha CBI, agus a thábhachtaí atá an ranníocaíocht ó CEMID do ghníomhaíocht eacnamaíoch an tairbhí lena mbaineann.
- 3. I gcás nach féidir méid an chaiteachais a bhaineann leis an neamhchomhlíonadh arna dhéanamh ag Ballstát maidir le rialacha CBI a chainníochtú go cruinn, cuirfidh an Coimisiún ceartúchán ráta comhréidh nó ceartúchán eachtarshuite airgeadais i bhfeidhm i gcomhréir le mír 4.
- 4. Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na critéir a chinneadh lena mbunófar leibhéal an cheartúcháin airgeadais a bheidh le cur i bhfeidhm agus na critéir le haghaidh cur i bhfeidhm ceartúchán rátaí comhréidh nó ceartúchán eachtarshuite airgeadais. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).

Roinn 3: Faireachán agus tuairisciú

Airteagal 37

Creat faireacháin agus meastóireachta

- 1. Úsáidfear táscairí coiteanna aschuir agus toraidh do CEMID, mar a leagtar amach in Iarscríbhinn I, agus táscairí clár-shonracha, i gcás inar gá, i gcomhréir le pointe (a) den dara fomhír d'Airteagal [12(1)], pointe (d)(ii) d'Airteagal [17(3)] agus pointe (b) d'Airteagal [37 (2)] de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna].
- 2. I gcomhréir leis an gceanglas tuairiscithe atá air de bhun Airteagal 41(3)(h)(iii) de Rialachán (AE) 2018/1046 (Rialachán Airgeadais), tuairisceoidh an Coimisiún do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le feidhmíocht CEMID. Sa tuarascáil sin, úsáidfídh an Coimisiún na croitháscairí feidhmíochta a leagtar amach in Iarscríbhinn I.
- 3. I dteannta na rialacha ginearálta a leagtar amach in Airteagal 37 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna], déanfaidh an t-údarás bainistíochta sonraí ábhartha cur chun feidhme ar leibhéal na hoibríochta a sholáthar don Choimisiún, lena n-áirítear príomh-shaintréithe an tairbhí (ainm, cineál tairbhí, méid an fhiontair, inscne agus sonraí teagmhála) agus na n-oibríochtaí arna geistiú (cuspóir sonrach, cineál oibríochta, an earnáil a bhfuiltear ag díriú uirthi, luachanna táscairí, dul chun cinn na hoibríochta, an chomhuimhir chlár

cabhlaigh, sonraí airgeadais agus cineál na tacaíochta). Tuairisceofar na sonraí an 31 Eanáir agus an 31 Iúil gach bliain. Beidh an chéad tarchur le déanamh faoin 31 Eanáir 2022 agus an ceann deireanach faoin 31 Eanáir 2030.

4. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagtar síos rialacha ina sonraítear tuilleadh na sonraí beachta dá dtagraítear i mír 3 agus chun na sonraí a chur i láthair. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 53(2).
5. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmlichte a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 52, chun Iarscríbhinn I a leasú trí na croítháscairí feidhmíochta a fhorlíonadh d'fhonn iad a oiriúnú d'athruithe a tharlaíonn le linn na clárthréimhse.

Airteagal 37a

Torthaí na hoibríochta arna cistiú a thuairisciú

1. Déanfaidh na tairbhíthe luach na dtáscairí toraidh ábhartha a thuairisciú tar éis don oibríocht a bheith tugtha i gcrích agus tráth nach déanaí ná an tráth a dhéantar an t-iarratas deireadh ar íocaíocht. Déanfaidh an tÚdarás Bainistíochta inchreidteacht na dtáscairí toraidh arna dtuairisciú ag an tairbhí a athbhreithniú i gcomhthreo leis an íocaíocht deiridh.
2. Féadfaidh na Ballstáit na hamlínte a bhunaítear i mír 1 a chur ar atráth.

Airteagal 38

Scriosta

TEIDEAL III TACAÍOCHT FAOI BHAINISTÍOCHT DHÍREACH AGUS INDÍREACH

*Airteagal 39
Scriosta*

CAIBIDIL I

Tosaíocht 1: An t-iascach inbhuanaithe agus athbhunú agus caomhnú acmhainní bitheolaíocha uisceacha a chothú

*Airteagal 40
Cur chun feidhme CBI*

Tacóidh CEMID le cur chun feidhme CBI tríd an méid seo a leanas:

- (a) comhairle agus eolas eolaíoch a sholáthar chun cinntí fóna agus éifeachtúla maidir le bainistiú iascaigh faoi CBI a chur chun cinn, lena n-áirítear trí shaineolaithe a bheith rannpháirteach i gcomhlachtaí eolaíocha;
- (ab) comhar réigiúnach i dtaobh bearta caomhnaithe mar a thagraítear dó in Airteagal 18 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, go háirithe i gcomhthéacs na bpleananna ilbhliantúla dá dtagraítear in Airteagail 9 agus 10 den Rialachán sin;
- (b) cur chun feidhme córais rialaithe iascaigh de chuid an Aontais mar a fhoráiltear dó in Airteagal 36 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 agus mar a shonraítear sa bhreis air sin i Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle;
- (c) feidhmiú Comhairlí Comhairleacha arna mbunú i gcomhréir le hAirteagal 43 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, a bhfuil cuspóir acu ar cuid de CBI é agus a bhfuil CBI á thacú acu;
- (d) ranníocaíochtaí deonacha le gníomhaíochtaí eagraíochtaí idirnáisiúnta a dhéileálann le cúrsaí iascaigh, i gcomhréir le hAirteagail 29 agus 30 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013.

*Airteagal 41
Farraigí agus aigéin atá glan agus folláin a chur chun cinn*

1. Tacóidh CEMID le farraigí agus aigéin atá glan agus folláin a chur chun cinn, lena n-áirítear trí ghníomhaíochtaí lena dtacófar le cur chun feidhme Threoir 2008/56/CE agus trí ghníomhaíochtaí lena n-áiritheofar comhleanúnachas le dea-stádas comhshaoil a bhaint amach de bhun phointe (j) d'Airteagal 2(5) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013, agus lena n-áiritheofar cur chun feidhme na straitéise Eorpaí le haghaidh plaisteach i ngeilleagar ciorclach.
2. Beidh an tacaíocht dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo i gcomhréir le reachtaíocht chomhshaoil an Aontais, go háirithe maidir leis an gcuspóir dea-stádas comhshaoil a bhaint amach mar a leagtar amach in Airteagal 1(1) de Threoir 2008/56/CE.

CAIBIDIL II

Tosaíocht 2: Gníomhaíochtaí dobharshaothraithe inbhuanaithe agus próiseáil agus margaíocht táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chothú, ag rannchuidiú le slándáil bia san Aontas.

Airteagal 42

Faisnéis maidir leis an margadh

Tacóidh CEMID le forbairt agus le scaipeadh na faisnéise maidir leis an margadh le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a dhéanfaidh an Coimisiún i gcomhréir le hAirteagal 42 de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013.

CAIBIDIL III

Tosaíocht 3: Geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú

Airteagal 43

Beartas muirí agus geilleagar gorm inbhuanaithe a fhorbairt

Tacóidh CEMID le cur chun feidhme an bheartais mhuirí agus le forbairt geilleagair ghoirm inbhuanaithe tríd an méid seo a leanas:

- (a) geilleagar gorm inbhuanaithe ísealcharbóin aeráid-díonach a chur chun cinn;
- (b) rialachas agus bainistiú comhtháite an bheartais mhuirí a chur chun cinn, lena n-áirítear trí phleanáil spásúil mhuirí, straitéisí imchuach farraige agus comhar réigiúnach muirí;
- (c) feabhas a chur ar aistriú agus glacadh taighde, nuálaíochta agus teicneolaíochta sa gheilleagar gorm inbhuanaithe;
- (d) feabhas a chur ar scileanna muirí, tuiscint ar na haigéan agus comhroinnt sonraí socheacnamaíocha agus comhshaoil faoin ngeilleagar gorm eacnamaíoch;
- (e) píblínte tionscadal agus ionstraimí airgeadais nuálacha a fhorbairt.

CAIBIDIL IV

Tosaíocht 4: Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a neartú agus aigéin agus farraigí sábháilte, slána, glána a bhainistítear go hinbhuanaithe a áirithiú

Airteagal 43a

An Líonra Eorpach um Breathnóireacht agus Sonraí Muirí

Tacóidh CEMID le cur chun feidhme an Líonra Eorpaigh um Breathnóireacht agus Sonraí Muirí (EMODnet).

Airteagal 44
Slándáil agus faireachas muirí

Tacóidh CEMID le slándáil agus faireachán muirí a chur chun cinn, lena n-airítear trí chomhroinnt sonraí, comhar idir an gharda cósta agus na gníomhaireachtaí, agus déanfaidh CEMID gníomhaíochtaí coiriúla agus mídhleathacha ar muir a chomhrac.

Airteagal 45
Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan

Tacóidh CEMID le cur chun feidhme an bheartais maidir le rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan tríd an méid seo a leanas:

- (a) ranníocaíochtaí deonacha le heagraíochtaí idirnáisiúnta atá gníomhach i réimse rialachas na n-aigéan;
- (b) comhar agus comhordú deonach le fóraim, eagraíochtaí, comhlachtaí agus institiúidí idirnáisiúnta i gcomhthéacs Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Dlí na Farraige, Chlár Oibre 2030 maidir leis an bhForbairt Inbhuanaithe agus comhaontuithe, socruithe agus comhpháirtíochtaí idirnáisiúnta ábhartha eile;
- (c) comhpháirtíochtaí aigéin a chur chun feidhme idir an tAontas agus gníomhaithe ábhartha aigéin;
- (d) comhaontuithe, socruithe agus ionstraimí idirnáisiúnta ábhartha a chur chun feidhme darb aidhm rialachas aigéan níos fearr a chur chun cinn, mar aon le gníomhaíochtaí, bearta, uirlisí agus eolas a chumasaíonn aigéin shábháilte, shlána, ghilana a bhainistear go hinbhuanaithe;
- (e) comhaontuithe, bearta agus uirlisí idirnáisiúnta ábhartha a chur chun feidhme chun an iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuiriscithe agus neamhrialáilte a chosc, a dhíspreagadh agus a dhíothú;
- (f) comhar agus forbairt idirnáisiúnta maidir le taighde agus sonraí aigéin.

CAIBIDIL V
Rialacha maidir le cur chun feidhme faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach

Airteagal 46
Cineálacha maoinithe ón Aontas

1. Féadfaidh CEMID cistiú a chur ar fáil in aon cheann de na foirmeacha a leagtar síos i Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais], go háirithe soláthar de bhun Theideal VII den Rialachán sin agus deontais de bhun Theideal VIII den Rialachán sin. Ina theannta sin, féadfaidh sé maoiniú a sholáthar i bhfoirm ionstraimí airgeadais laistigh d'oibríochtaí measctha, dá dtagraítear in Airteagal 47.
2. Féadfaidh saineolaithe neamhspleácha meastóireacht na dtograí deontais a chur i gcrích.

Airteagal 47
Oibríochtaí measctha

Déanfar oibríochtaí measctha faoi CEMID a chur chun feidhme i gcomhréir le Rialachán (AE) [Rialachán maidir le InvestEU] agus Teideal X de Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais].

Airteagal 48
Meastóireachtaí arna ndéanamh ag an gCoimisiún

1. Déanfar meastóireachtaí go tráthúil sa dóigh agus go bhféadfar leas a bhaint astu sa phróiseas cinnteoireachta. Fágfar na meastóireachtaí sin faoi chúram saineolaithe inmheánacha nó seachtracha atá neamhspleách ó thaobh feidhme de.
2. Déanfar an mheastóireacht eatramhach ar an tacaíocht faoi Theideal III faoi dheireadh 2024.
3. Déanfar tuarascáil mheastóireachta chríochnaitheach maidir leis an tacaíocht faoi Theideal III a sholáthar faoi dheireadh 2031.
4. Cuirfidh an Coimisiún na meastóireachtaí dá dtagraítear i míreanna 2 agus 3 in iúl do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle, do Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus do Choiste na Réigiún.

Airteagal 48a
Monatóireacht faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach

1. Bainfidh an Coimisiún úsáid as na táscairí toraidh agus aschuir a leagtar amach in Iarscríbhinn I chun faireachán a dhéanamh ar thorthaí CEMID faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach.
2. Baileoidh an Coimisiún sonraí ar oibríochtaí a roghnaíodh le haghaidh cistithe, lena n-áirítear príomh-shaintréithe an tairbhí agus na hoibríochta féin faoi bhainistíocht dhíreach agus indíreach mar a leagtar amach in Airteagal 37(3).

Airteagal 49
Iniúchtaí

Iniúchtaí ar úsáid ranníocaíochtaí an Aontais arna ndéanamh ag daoine nó eintitis, lena n-áirítear daoine nó eintitis nach bhfuil sainordú acu ó institiúidí nó ó chomhlachtaí de chuid an Aontais, beidh na hiniúchtaí sin mar bhonn don chinnteacht fhoriomlán de bhun Airteagal 127 de Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais].

Airteagal 50
Faisnéis, cumarsáid agus poiblíocht

1. Tabharfaidh faighteoirí cistithe ón Aontas aitheantas d'fhoinsé na gcistí sin agus áiritheoidh siad infheictheacht an chistithe ón Aontas, go háirithe nuair a bhíonn na gníomhaíochtaí agus a dtorthaí á bpoibliú, trí fhaisnéis spriocdhírthe atá comhleanúnach, éifeachtach agus comhréireach a sholáthar do shainghrúpaí éagsúla, lena n-áirítear na meáin agus an pobal.
2. Cuirfidh an Coimisiún chun feidhme gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann le CEMID, leis na gníomhaíochtaí a rinneadh de bhun le CEMID agus leis na torthaí a baineadh amach. Na hacmhainní airgeadais a leithdháilfear ar CEMID, úsáidfear freisin iad chun rannchuidiú le cumarsáid chorpóraideach i ndáil le tosaíochtaí polaitiúla an Aontais, a mhéid a bhaineann na tosaíochtaí sin leis na tosaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 4.

Airteagal 51
Eintitis, gníomhaíochtaí agus costais incháilithe

1. Na critéir incháilitheachta a leagtar amach i míreanna 2 go 3 den Airteagal seo, beidh feidhm acu de bhreis ar na critéir a leagtar amach in Airteagal 197 de Rialachán (AE) [Rialachán maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme i ndáil le buiséad ginearálta an Aontais].
2. Tá na heintitis seo a leanas incháilithe:
 - (a) eintitis dhlíthiúla arna mbunú i mBallstát nó i dtríú tír a liostaítear sa chlár oibre faoi na coinníollacha a shonraítear i míreanna 3 agus 4;
 - (b) aon eintiteas dlíthiúil a bunaíodh faoi dhlí an Aontais nó faoi aon eagraíocht idirnáisiúnta.
3. Go heisceachtúil, tá eintitis dhlítheanacha atá bunaithe i dtríú tír incháilithe le bheith rannpháirteach i gcás inar riachtanacha é sin chun cuspóirí gníomhaíochta ar leith a bhaint amach.
4. I bprionsabal, ba cheart d'eintitis dhlíthiúla atá bunaithe i dtríú tír nach bhfuil comhlachaithe leis an gClár costais a rannpháirtíochta a sheasamh.
5. I gcomhréir le pointe (a) den dara fomhír d'Airteagal 193(2) de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046, agus de mhaolú ar Airteagal 193(4) den Rialachán sin, féadfar a mheas, i gcásanna a bhfuil bonn cirt cuí leo arna sonrú sa chinneadh maoiniúcháin agus ar feadh tréimhse theoranta, gurb incháilithe ón 1 Eanáir 2021 gníomhaíochtaí dá dtugtar tacaíocht faoin Rialachán seo agus a gcostais bhunúsacha, fiú má cuireadh chun feidhme iad agus má tabhaíodh iad sular tíolacadh an t-iarratas ar dheontas.

TEIDEAL IV FORÁLACHA NÓS IMEACHTA

Airteagal 52 *Tarmligean a fheidhmiú*

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagail 12, 29b, 37 agus 55 a thabhairt don Choimisiún amhail ó ... [dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo] go dtí an 31 Nollaig 2027.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagail 12, 29b, 37 agus 55 a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tharmligthe atá i bhfeidhm cheana.
- (3a) Sula nglacfaidh sé gníomh tarmligthe, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.
5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagail 12, 29b, 37 agus 55 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú dhá mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 53 *Nós imeachta coiste*

1. Tabharfaidh Coiste um an gCiste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe cúnamh don Choimisiún. Beidh an Coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

TEIDEAL V FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 53a

Leasuithe ar Rialachán (AE) 2017/1004

Leasaítear Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 2017/1004 mar seo a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 1 agus 2:

- 1 Gan dochar do na hoibleagáidí bailithe sonraí atá orthu faoi láthair faoi dhlí an Aontais, baileoidh na Ballstáit sonraí faoi chuimsiú clár oibre arna ullmhú i gcomhréir le clár ilbhliantúil an Aontais ('plean oibre náisiúnta').
- 2 Cuirfidh na Ballstáit a bplean oibre náisiúnta faoi bhráid an Choimisiúin faoin 15 Deireadh Fómhair den bhliain roimh an mbliain a mbeidh feidhm ag an bplean oibre, ach amháin má tá plean eile fós i bhfeidhm, agus sa chás sin, tabharfaidh siad fógra don Choimisiún faoin méid sin.
- 3 Déanfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena bhformheastar na pleananna oibre náisiúnta dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 faoin 31 Nollaig an bhliain roimh an mbliain a mbeidh feidhm ag an bplean oibre. Agus na pleananna oibre náisiúnta á bhformheas aige, cuirfidh an Coimisiún san áireamh an mheastóireacht arna déanamh ag STECF i gcomhréir le hAirteagal 10 den Rialachán seo. Má thugann an mheastóireacht sin le fios nach gcomhlíonann an plean oibre náisiúnta an tAirteagal seo nó nach n-áirithíonn sé ábharthacht eolaíoch na sonraí nó cáilíocht leordhóthanach na modhanna agus nósanna imeachta atá beartaithe, cuirfidh an Coimisiún an Ballstát lena mbaineann ar an eolas láithreach agus molfaidh sé na leasuithe a mheasann sé a bheith riachtanach ar an bplean oibre sin. Ina dhiaidh sin, cuirfidh an Ballstát lena mbaineann plean oibre náisiúnta athbhreithnithe faoi bhráid an Choimisiúin.

(b) Cuirtear isteach mír 5 mar a leanas:

- 5 Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena leagtar síos rialacha maidir le nósanna imeachta agus formáid i ndáil leis na pleananna oibre náisiúnta dá dtagraítear i mír 1 a thíolacadh. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 25(2).'

Airteagal 54

Aisghairm

Scriosta

Airteagal 55

Forálacha idirthréimhseacha

1. Leanfaidh Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 agus aon ghníomh tarmligthe nó cur chun feidhme arna ghlacadh de bhun an Rialacháin sin d'fheidhm a bheith acu maidir le cláir agus le hoibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi CEMI faoin gclárthréimhse 2014-2020.
2. Chun an trasdul a éascú ón scéim tacaíochta a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 chuig an scéim a bhunaítear leis an Rialachán seo, tugtar de chumhacht don Choimisiún

gníomhartha tarmhligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 52 den Rialachán seo, lena leagtar síos na dálaí faoinar bhféadfar tacaíocht atá formheasta ag an gCoimisiún faoi Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 a chomhtháthú le tacaíocht dá bhforáiltear faoin Rialachán seo.

- 2a. Forléireofar tagairtí do Rialachán (AE) Uimh. 508/2014 mar thagairtí don Rialachán seo maidir leis an gclárthréimhse do 2021-2027.

Airteagal 56
Teacht i bhfeidhm agus an dáta cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2021 maidir leis an tacaíocht faoi bhainistíocht dhíreach agus indéireach dá bhforáiltear i dTeideal III den Rialachán seo.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

IARSCRÍBHINN I
COMHTHÁSCAIRÍ CEMID

CROÍTHÁSCAIRÍ FEIDHMÍOCHTA¹²	TÁSCAIRÍ TORAIDH (AONAD TOMHAIS)	TÁSCAIRÍ ASCHUIR
CI 01 – Gnólachtaí arna gcruthú	CR 01 – Acmhainneacht nua táirgeachta (tonaí/blia)na)	CO 01 – Líon na n-oibríochtaí
CI 02 – Gnólachtaí ag a bhfuil láimhdeachas ard	CR 02 – Táirgeacht dobharshaothraithe arna coimeád (tonaí/blia)na)	
CI 03 – Poist arna gcruthú	CR 03 – Gnólachtaí arna gcruthú (líon na n-eintiteas)	
CI 04 – Poist arna gcoimeád	CR 04 – Gnólachtaí ag a bhfuil láimhdeachas ard (líon na n-eintiteas)	
CI 05 – Daoine a thairbhíonn	CR 05 – Acmhainn na soithí arna dtarraingt siar (GT agus kW)	
CI 06 – Gníomhaíochtaí a rannchuidíonn le dea-stádas comhshaoil lena n-áirítear athchóiriú agus caomhnú an dúlra, cosaint na n-éiceachóras, an bhithéagsúlacht, sláinte agus leas	CR 06 – Poist arna gcruthú (líon na ndaoine)	
CI 07 – Tomhaltas fuinnimh a bhfuil laghdú astaíochtaí CO ₂ mar thoradh air	CR 07 – Poist arna gcoimeád (líon daoine)	
CI 08 – Líon FBManna dá dtugtar tacaíocht	CR 08 – Daoine a thairbhíonn (líon daoine)	
CI 09 – Céatadán na soithí iascaireachta feistithe le gléas leictreonach tuairiscithe suímh agus gabhála	CR 09 – Limistéar ar a dtugtar aghaidh le hoibríochtaí a rannchuidíonn le dea-stádas comhshaoil agus lena ndéantar an bhithéagsúlacht agus éiceachórais a chosaint, a chaomhnú agus a athchóiriú (km ² or km)	
CI 10 – Líon na ngrúpaí gníomhaíochta áitiúla	CR 10 – Gníomhaíochtaí a rannchuidíonn le dea-stádas comhshaoil lena n-áirítear athchóiriú agus caomhnú an dúlra, cosaint na n-éiceachóras, an bhithéagsúlacht, sláinte agus leas éisc (líon na ngníomhaíochtaí)	
CI 11 - Líon na soithí iascaireachta cósta ar mhionscála dá dtugtar tacaíocht	CR 11 – Eintitis lena méadaítear an inbhuaine shóisialta (líon na n-eintiteas)	
CI12 - Úsáid ardán sonraí agus faisnéise	CR 12 – Éifeachtacht an chórais maidir le 'sonraí a bhailiú, a bhainistiú agus a úsáid' (scála: ard, meánach, íseal)	
	CR 13 – Gníomhaíochtaí comhair idir geallsealbhóirí (líon na ngníomhaíochtaí)	
	CR 14 – Nuálaíochtaí arna gcumasú (líon na dtáirgí, na seirbhísí, na bpróiseas, na samhlacha gnó nó na modhanna nua)	
	CR 15 – Modhanna rialaithe arna suiteáil nó arna bhfeabhsú (líon na modhanna)	
	CR 16 – Eintitis a thairbhíonn de ghníomhaíochtaí poiblíochta agus faisnéise (líon na n-eintiteas)	

¹² Croítháscairí feidhmíochta do CEMID atá le húsáid ag an gCoimisiún i gcomhréir lena cheanglas tuairiscithe de bhun Airteagal 41(3)(h) (iii) de Rialachán (AE) Uimh. 2018/1046 (Rialachán Airgeadais).

	CR 17 – Eintitis a fheabhsaíonn éifeachtúlacht acmhainní i dtáirgeadh agus/nó i bpróiseáil (líon na n-eintiteas) CR 18 – Tomhaltas fuinnimh a bhfuil laghdú astaíochtaí CO₂ mar thoradh air (kWh/tonaí nó lítir/h) CR 19 – Gníomhaíochtaí chun cumas rialachais a fheabhsú (líon na ngníomhaíochtaí) CR 20 – Infheistíocht arna spreagadh (EUR) CR 21 – Tacair sonraí agus comhairle arna gcur ar fáil (líon) CR 22 – Úsáid ardán sonraí agus faisnéise (líon na n-amharc leathanaigh)	
--	---	--

IARSCRÍBHINN II

EAGRÚ TACAÍOCHTA FAOI BHAINISTÍOCHT CHOMHROINNTE

CUSPÓIR BEARTAIS	TOSAÍOCHT CEMID	CUSPÓIR SONRACH CEMID	AINMNÍOCHT ATÁ LE hÚSÁID SA
-----------------------------	----------------------------	----------------------------------	--

<i>Airteagal 4 de Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna]</i>			PHLEAN MAOINITHE <i>Tábla 11A d'iarscríbhinn V a ghabhann le Rialachán (AE) [Rialachán lena leagtar síos Forálacha Coiteanna]</i>
Eoraip níos glaise a fheidhmeoidh ar bheagán carbóin trí aistriú fuinnimh glan agus cóir, infheistíocht ghlas agus ghorm, an geilleagar ciorclach, an t-oiriúnú aeráide agus cosc agus bainistiú rioscaí a chur chun cinn	<i>An t-iascach inbhuanaithe agus athbhunú agus caomhnú acmhainní bitheolaíocha uisceacha a chothú</i>	Gníomhaíochtaí iascaireachta a bheidh inbhuanaithe go sóisialta agus ó thaobh an chomhshaoil agus an gheilleagair de a neartú	1.1.1 <i>na hoibríochtaí uile cé is moite díobh siúd dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagail 16 agus 16b</i>
			1.1.2 <i>oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagail 16 agus 16b</i>
		Éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus astaíochtaí CO ₂ a laghdú trí na hinnill ar shoithí iascaireachta a ionadú nó a nuachóiriú	1.2
		Oiriúnú na hacmhainneachta iascaireachta do dheiseanna iascaireachta a chur chun cinn i gcásanna ina scoirtear go buan de ghníomhaíochtaí iascaireachta agus rannchuidiú le caighdeán cóir maireachtála i gcásanna ina scoirtear go sealadach de ghníomhaíochtaí iascaireachta	1.3
		Rialú agus forfheidhmiú éifeachtúil iascaigh a chothú, lena n-áirítear comhrac in aghaidh na hiascaireachta neamhdhlehathigh, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte, mar aon le sonraí iontaofa le haghaidh cinnteoireacht eolasbhunaithe	1.4
		Cothrom na Féinne ó thaobh iomaíochta de a chur chun cinn do tháirgí	1.5

		iascaigh agus dobharshaothraithe ó na réigiúin is forimeallaí	
		Rannchuidiú le cosaint agus le hathbhunú na bithéagsúlachta uiscí agus na n-éiceachóras uisceach	1.6
	<i>Gníomhaíochtaí dobharshaothraithe inbhuanaithe agus próiseáil agus margaíocht táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chothú, agus rannchuidiú le slándáil bia san Aontas</i>	gníomhaíochtaí dobharshaothraithe inbhuanaithe a chur chun cinn, go háirithe iomaíochas táirgthe dobharshaothraithe a neartú agus a áirithiú ag an am céanna go mbeidh na gníomhaíochtaí inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de san fhadtearma	2.1
		Margaíocht, cáilíocht agus breisluach táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chur chun cinn, chomh maith le próiseáil na dtáirgí sin	2.2
	<i>Rialachas idirnáisiúnta na n-aigéan a neartú agus aigéin agus farraigí sábháilte, slána, glana a bhainistítear go hinbhuanaithe a áirithiú</i>	Bainistiú inbhuanaithe farraige agus aigéin a neartú trí eolas faoi chúrsaí mara, faireachas muirí agus/nó le comhar an gharda cósta a neartú	4.1
Eoraip atá níos giorra do na saoránaigh trí fhorbairt inbhuanaithe chomhtháite limistéar uirbeach, tuaithe agus cósta a chothú agus tionscnaimh áitiúla	<i>Geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú</i>	Geilleagar gorm inbhuanaithe a chumasú i gceantair chósta, oileánacha agus intíre agus forbairt inbhuanaithe na bpobal iascaireachta agus dobharshaothraithe a chothú	3.1
<i>Cúnamh teicniúil</i>			5.1
			5.2

IARSCRÍBHINN III

NA hUASRÁTAÍ SONRACHA DÉINE CABHRACH FAOI CHOMHBHAINISTÍOCHT

UIMHIR NA SRAITHE	CATAGÓIR SHONRACH OIBRÍOCHTA	AN tUASRÁTA DÉINE CABHRACH
1	Oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagail 16, 16a agus 16b	40 %
2	Na hoibríochtaí seo a leanas lena gcuirtear le cur chun feidhme na hoibleagáid gabhálacha a thabhairt i dtír dá dtagraítear in Airteagal 15 de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013: - oibríochtaí a chuireann feabhas ar roghnaíocht méideanna nó roghnaíocht speiceas an trealamh iascaireachta; - oibríochtaí a chuireann feabhas ar bhonneagar na gcalafort iascaireachta, na hallaí ceantála, na láithreacha a gcuirtear an t-iasc i dtír, agus an foscadh a bhíonn ar fáil, chun tabhairt i dtír agus stóráil na ngabhálacha de thaisme a éascú; - oibríochtaí lena n-éascaítear margú na ngabhálacha de thaisme a thugtar i dtír ó stoic thráchtála i gcomhréir le pointe (b) d'Airteagal 8(2) de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013.	100 % 75 % 75 %
3	Oibríochtaí a chuireann feabhas ar shláinte, ar shábháilteacht agus ar dhálaí oibre ar bord soithí iascaireachta, cé is moite d'oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagal 16b	75 %
4	Oibríochtaí atá lonnaithe sna réigiúin is forimeallaí	85 %
5	Oibríochtaí atá lonnaithe ar Oileáin iargúlta na Gréige agus ar oileáin Dugi Otok, Vis, Mljet agus Lastovo sa Chróit	85 %
6	Oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagal 19	85 %
7	Oibríochtaí a bhaineann le hiascaireacht chósta ar mhionscála	100 %
8	Oibríochtaí darb é an tairbhí comhlacht poiblí, nó gnóthas a bhfuil de chúram air oibriú seirbhísí ar mhaithe le leas coiteann na heacnamaíochta dá dtagraítear in Airteagal 106(2) den Chonradh, i gcás ina dtugtar tacaíocht d'oibriú na seirbhísí sin	100 %
9	Oibríochtaí a bhaineann leis na cúitimh dá dtagraítear in Airteagal 30	100 %
10	Oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagail 20 agus 22 agus faoi Thosaíocht 4	100 %
11	Oibríochtaí a bhaineann le dearadh, forbairt, faireachán, meastóireacht agus bainistiú córas trédhearcach le haghaidh malartú deiseanna iascaireachta idir na Ballstáit, i gcomhréir le hAirteagal 16(8) de Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013	100 %
12	Oibríochtaí a bhaineann le costais reatha grúpaí gníomhaíochta áitiúla	100 %
13	Oibríochtaí dá dtugtar tacaíocht faoi Airteagal 26 agus a chomhlíonann ceann ar a laghad de na critéir seo a leanas: (i) baineann leas comhchoiteann leo; (ii) tá tairbhí comhchoiteann acu;	100 %

	(iii) baineann saintréithe nuálacha leo, i gcás inarb iomchuí, ar an leibhéal áitiúil, agus áirithítear go bhfuil rochtain ag an bpobal ar a dtorthaí.	
14	Oibríochtaí seachas na cinn a chumhdaítear i líne 13 a chomhlíonann na critéir seo a leanas: (i) baineann leas comhchoiteann leo; (ii) tá tairbhí comhchoiteann acu; (iii) baineann saintréithe nuálacha leo agus áirithítear go bhfuil rochtain ag an bpobal ar a dtorthaí.	100 %
15	Oibríochtaí arna gcur chun feidhme ag eagraíochtaí táirgeoirí nó comhlachais d'eagraíochtaí táirgeoirí nó d'eagraíochtaí idirchraoibheacha.	75 %
16	Ionstraimí airgeadais, cé is moite d'ionstraimí airgeadais a bhaineann le hoibríochtaí dá dtagraítear i líne 1	100 %
17	Oibríochtaí a thacaíonn le dobharshaothrú inbhuanaithe arna gcur chun feidhme ag FBManna	60 %
18	Oibríochtaí a thacaíonn le táirgí, próisis nó trealaimh nuálacha san iascach, sa dobharshaothrú agus sa phróiseáil	75 %
19	Oibríochtaí arna gcur chun feidhme ag eagraíochtaí iascairí nó tairbhithe comhchoiteanna eile	60 %

IARSCRÍBHINN IV
CINEÁLACHA IDIRGHABHÁLA

Uimh.	CINEÁL IDIRGHABHÁLA	AN AERÁID COMHÉIFEACHT	COMHÉIFEACHT CHOMHSHAOIL
1	Tionchair dhiúltacha ar an gcomhshaol a laghdú agus/nó rannchuidiú le tionchair dhearfacha ar an gcomhshaol agus rannchuidiú le dea-stádas comhshaoil	100 %	100 %
2	Dálaí a chur chun cinn d'earnálacha iascaireachta, dobharshaothraithe agus próiseála atá inmharthana ó thaobh an heacnamaíochta de agus atá iomaíoch agus tarraingteach	40 %	40 %
3	Rannchuidiú le haeráidneodracht	100 %	100 %
4	Scor sealadach gníomhaíochtaí iascaireachta	100 %	100 %
5	Scor buan gníomhaíochtaí iascaireachta	100 %	100 %
6	Rannchuidiú le Dea-Stádas Comhshaoil trí limistéir mhuirí faoi chosaint, lena n-áirítear Natura 2000, a chur chun feidhme agus faireachán a dhéanamh orthu	100 %	100 %
7	Cúiteamh as teagmhais chomhshaoil, aeráide nó sláinte poiblí nach raibh coinne leo	0 %	0 %
8	Cúiteamh as costais bhreise sna réigiúin is forimeallaí	0 %	0 %
9	Sláinte agus leas ainmhithe	40 %	40 %
10	Rialú agus forfheidhmiú	40 %	100 %
11	Bailiú sonraí, eolas muirí a anailísiú agus a chur chun cinn	100 %	100 %
12	Faireachas agus slándáil mhuirí	40 %	40 %
Forbairt áitiúil faoi stiúir an phobail (CLLD)			
13	Gníomhaíochtaí ullmhúcháin i ndáil le forbairt áitiúil faoi stiúir an phobail	0 %	0 %
14	Straitéis forbartha áitiúla faoi stiúir an phobail a chur chun feidhme	40 %	40 %
15	Costais reatha agus beochana i dtaca le forbairt áitiúil faoi stiúir an phobail	0 %	0 %
Cúnamh teicniúil			
16	Cúnamh teicniúil	0 %	0 %

IARSCRÍBHINN V

ACMHAINNÍ DOMHANDA DE RÉIR AN BHALLSTÁIT DO CEMID DON TRÉIMHSE ÓN 1 Eanáir 2021 GO DTÍ AN 31 Nollaig 2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IOMLÁN
IOMLÁN	<u>649.646.302</u>	<u>867.704.926</u>	<u>833.435.808</u>	<u>798.047.503</u>	<u>707.757.512</u>	<u>721.531.085</u>	<u>732.876.864</u>	5.311.000.000
BE	<u>4.925.394</u>	<u>6.578.640</u>	<u>6.318.823</u>	<u>6.050.521</u>	<u>5.365.973</u>	<u>5.470.400</u>	<u>5.556.420</u>	40.266.171
BG	<u>10.390.512</u>	<u>13.878.165</u>	<u>13.330.060</u>	<u>12.764.057</u>	<u>11.319.949</u>	<u>11.540.245</u>	<u>11.721.710</u>	84.944.698
CZ	<u>3.670.269</u>	<u>4.902.222</u>	<u>4.708.614</u>	<u>4.508.683</u>	<u>3.998.577</u>	<u>4.076.392</u>	<u>4.140.492</u>	30.005.249
DK	<u>24.582.747</u>	<u>32.834.129</u>	<u>31.537.379</u>	<u>30.198.278</u>	<u>26.781.687</u>	<u>27.302.881</u>	<u>27.732.208</u>	200.969.309
DE	<u>25.908.996</u>	<u>34.605.542</u>	<u>33.238.833</u>	<u>31.827.487</u>	<u>28.226.569</u>	<u>28.775.883</u>	<u>29.228.372</u>	211.811.682
EE	<u>11.912.962</u>	<u>15.911.637</u>	<u>15.283.223</u>	<u>14.634.286</u>	<u>12.978.583</u>	<u>13.231.157</u>	<u>13.439.212</u>	97.391.060
IE	<u>17.414.773</u>	<u>23.260.170</u>	<u>22.341.533</u>	<u>21.392.895</u>	<u>18.972.532</u>	<u>19.341.754</u>	<u>19.645.895</u>	142.369.552
EL	<u>45.869.836</u>	<u>61.266.389</u>	<u>58.846.736</u>	<u>56.348.059</u>	<u>49.972.919</u>	<u>50.945.434</u>	<u>51.746.530</u>	374.995.903
ES	<u>137.053.465</u>	<u>183.056.482</u>	<u>175.826.854</u>	<u>168.361.115</u>	<u>149.312.971</u>	<u>152.218.730</u>	<u>154.612.307</u>	1.120.441.924
FR	<u>69.372.651</u>	<u>92.658.097</u>	<u>88.998.661</u>	<u>85.219.712</u>	<u>75.578.071</u>	<u>77.048.886</u>	<u>78.260.448</u>	567.136.526
HR	<u>29.808.019</u>	<u>39.813.303</u>	<u>38.240.917</u>	<u>36.617.179</u>	<u>32.474.362</u>	<u>33.106.342</u>	<u>33.626.925</u>	243.687.047
IT	<u>63.388.749</u>	<u>84.665.656</u>	<u>81.321.871</u>	<u>77.868.885</u>	<u>69.058.907</u>	<u>70.402.853</u>	<u>71.509.909</u>	518.216.830
CY	<u>4.685.786</u>	<u>6.258.605</u>	<u>6.011.428</u>	<u>5.756.178</u>	<u>5.104.932</u>	<u>5.204.279</u>	<u>5.286.114</u>	38.307.322
LV	<u>16.498.239</u>	<u>22.035.996</u>	<u>21.165.707</u>	<u>20.266.995</u>	<u>17.974.015</u>	<u>18.323.805</u>	<u>18.611.939</u>	134.876.696
LT	<u>7.484.030</u>	<u>9.996.101</u>	<u>9.601.315</u>	<u>9.193.636</u>	<u>8.153.481</u>	<u>8.312.155</u>	<u>8.442.859</u>	61.183.577
LU	-	-	-	-	-	-	-	-
HU	<u>4.612.763</u>	<u>6.161.072</u>	<u>5.917.747</u>	<u>5.666.475</u>	<u>5.025.378</u>	<u>5.123.176</u>	<u>5.203.735</u>	37.710.346
MT	<u>2.669.689</u>	<u>3.565.790</u>	<u>3.424.963</u>	<u>3.279.536</u>	<u>2.908.494</u>	<u>2.965.097</u>	<u>3.011.721</u>	21.825.290
NL	<u>11.978.187</u>	<u>15.998.755</u>	<u>15.366.900</u>	<u>14.714.410</u>	<u>13.049.642</u>	<u>13.303.600</u>	<u>13.512.794</u>	97.924.288
AT	<u>821.763</u>	<u>1.097.594</u>	<u>1.054.246</u>	<u>1.009.482</u>	<u>895.270</u>	<u>912.693</u>	<u>927.046</u>	6.718.094
PL	<u>62.675.756</u>	<u>83.713.340</u>	<u>80.407.168</u>	<u>76.993.019</u>	<u>68.282.136</u>	<u>69.610.965</u>	<u>70.705.569</u>	512.387.953

PT	<u>46.307.271</u>	<u>61.850.651</u>	<u>59.407.923</u>	<u>56.885.418</u>	<u>50.449.481</u>	<u>51.431.271</u>	<u>52.240.007</u>	378.572.022
RO	<u>19.871.141</u>	<u>26.541.038</u>	<u>25.492.826</u>	<u>24.410.382</u>	<u>21.648.625</u>	<u>22.069.926</u>	<u>22.416.967</u>	162.450.905
SI	<u>2.927.095</u>	<u>3.909.597</u>	<u>3.755.191</u>	<u>3.595.743</u>	<u>3.188.925</u>	<u>3.250.985</u>	<u>3.302.105</u>	23.929.641
SK	<u>1.862.388</u>	<u>2.487.512</u>	<u>2.389.271</u>	<u>2.287.821</u>	<u>2.028.980</u>	<u>2.068.465</u>	<u>2.100.991</u>	15.225.428
FI	<u>8.777.254</u>	<u>11.723.405</u>	<u>11.260.401</u>	<u>10.782.276</u>	<u>9.562.384</u>	<u>9.748.476</u>	<u>9.901.766</u>	71.755.962
SE	<u>14.176.567</u>	<u>18.935.038</u>	<u>18.187.218</u>	<u>17.414.975</u>	<u>15.444.669</u>	<u>15.745.235</u>	<u>15.992.823</u>	115.896.525
